

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szerda, 1935. november 20.
259. szám.

Vér és ezüst

A Távol-Kelet négyszáz millió lelket számláló birodalmában, Kinában, a gazdaságtörténelemben eddig példátlanul álló misztifikáció történt, illetőleg Kína egy ilyen gazdaságtörténelmi misztifikációnak esik most áldozatául. Mint ismeretes, Roosevelt pénzügyi vezérkara a bimetalizmust írta zászláira, melynek folytán az Egyesült-Államok törvényhozása kimondotta, hogy a bankjegyek értékedezete csak kétharmadrész arányban lesz arany, egyharmadrészt fokozatosan ezüsttel fognak fedezni s ebből a célból unciánként 1.29 dollárig emelik fel az ezüst árát, az ezüsttermelést pedig államosítják. Azóta az eddigi szerény nemesfém a világgazdasági politika tengelyébe került.

Roosevelt vezérkara azt állította, hogy az ezüst világpiaci árának feltornászására az ezüstvalutájú országok vásárlóerejének és fogyasztóképeségének növelésének céljából van szükség, ami viszont elengedhetetlen feltétele az új exportpolitikának, amely minél nagyobb többletek erőszakolásával akar segíteni az elsősorban vele szemben eladósodott államokon. Az ezüst, amelynek normális értékviszonya az aranyhoz egy aránylik, mint 1:16-hoz, rohamtempóban szökött fel a Rooseveltektől diktált színvonalra. Az Egyesült-Államok közel 500 millió uncia ezüstöt vásárolt össze másfél év alatt és a statisztikusok kiszámították azt is, hogy négy-öt éven át ezen az áron kell felvásárolni a megsokszorozódó ezüsttermelést a spekulatív készleteken kívül, hogy a dollár 33 és fél százalék erejéig valóban ezüstfedezetet nyerjen.

Az ezüstvalutájú országokban, így Mexikóban, Peruban, Abessziniában, Guatemalában, Indiában és főleg Kinában, Roosevelték tevékenysége folytán, az ezüstpénzek valódi értéke a névérték fölé emelkedett. Jövedelmező üzletág lett tehát az ezüstpénz beolvasztása, mely ellen az ezüststandard feladásának terve kínálkozott egyedüli megoldásként. Főre az utra lépett India, majd Mexikó, a többi középeurópai állammal együtt. Kína azonban belső bajjaival volt elfoglalva és a japáni invázió, valamint a kínai tábornok-császárok kalandjai közben, nem vette észre, hogy minden ezüstit kicsempészik az országból, a fedezet nélkül maradó bankok sorra bezárnak és — Roosevelt szakértőinek élénk cáfolására, — a birodalom vásárlóereje, fogyasztóképesége, majdnem a nullára csökkent. Kína a politikai zűrzavar és a háborús összeütközések színteréről a gazdasági leromlás olyan állapotába került, amelyből egy angol szakértőnek, Kína Charles Rist-jének kell megmutatnia a kibontakozás felé vezető utat. Sir Frederick Leith-Ross első dolga az volt, hogy Roosevelt agytrösztjének elvei ellenére, az ezüstöt megfosztotta valutáris jellegétől, szakított a bimetalizmussal egyszer s mindenkorra. A legérdekesebb pedig az, hogy Japán, — írják az angol lapok, — kategórikusan követeli a kínai valutarendelet visszavonását és tiltakozik minden olyan kölcsönművelet el-

A királygyilkosok ügyvédjét megfosztották a védelem tisztségétől

— A marseillei királygyilkosság perének izgalmas tárgyalási napja —
A gyanúsított esküdtek és a gyanús védő

Védőjük elvesztése miatt a vádlottak éhségstrájkba kezdenek és nem hajlandók vallani

Párisból jelentik: Aix en Provence-ből érkezett jelentések szerint, az ustasa vádlottak ügyének mai tárgyalásán, mindjárt a tárgyalás megnyitása után, a védő arra kérte a bíróságot, hogy ismeresse a marseillei gyilkosság népszövetségi okmányait. Az elnök azonban erre kijelentette, hogy az iratok ismertetésére későbbi időpontban térnek rá. Majd bejelentette, hogy tolmácsnak felkérte a bíróság Hadzsi Ilics jugoszláv joghallgatót. Megkérdezte a vádlottakat, hogy elfogadják-e az új tolmácsot. A kérdésre Desbons védő emelkedett szólásra és bejelentette, hogy Hadzsit csak akkor fogadják el, ha munkáját Casteran újságíró, aki tegnap a tolmácsolást végezte, de aki visszalépett ettől a megbízatástól, ellenőrizheti Hadzsit.

Az elmeorvosi szakvélemény

Ezután az elmeorvosi szakvéleményeket terjesztették a bíróság elé. Dr. Dide elmeorvos Kraljról tett részletes orvosi véleményt. Bejelentette, hogy a vádlottat hosszabb időn keresztül megfigyelte és megállapította, hogy

érzéki csalódásokban szenved és ezenkívül szeret színészkedni.

Különös fogyatékoságai azonban nincsenek és Kralj sohasem fog ölni, ha nem akar.

Az ustasa-per délutáni tárgyalása izgalmas jelenetekben bővelkedett. A tárgyalás az orvosszakértők folytatólagos meghallgatásával kezdődött, Euziere montpellier-i orvosnő és Cornil egyetemi tanár hallgatták ki, akik mindketten teljesen beszámíthatónak mondták Kraljt. Ekkor az elnöknek egy levelet adtak át, amely egy párisi hetilap egyik számát tartalmazta. Az elnök felfüggesztette az ülést. Az ülés néhány perc múlva történt megnyitása után a védő tiltakozott és annak megállapítását kérte, hogy

len. — lásd: a londoni tőzsdén most plesszironnak egy 24 millió font névértékű kínai kölcsönt, — amelyet Kinának bármely más állam nyújtani kíván...

A vér és arany piacán tehát a nagy reformkísérlet: áttérés a vér és ezüst piacára, — bukással végződött. A vér és az ezüst nagy harcában Kína, ez az ősi, roskatag bálvány,

a szünet alatt az esküdteknek egy-egy borítékot kézbesítettek ki. Kérte ezeknek a borítékoknak a tartalmát megállapítani.

A tárgyalás további részében Desbons védő kérelme után felállt az egyik esküdt és nyilatkozatot olvasott fel egy papirlapról, amely szerint az esküdtszék ezután semmiféle borítékot vagy levelet nem fog átvenni. Desbons védő kérte ennek a nyilatkozatnak jegyzőkönyvbe való vételét, de Rol főügyész ezt ellenezte. A tárgyalást az elnök ekkor újból felfüggesztette, hogy elejét vegye hevesebb összetűzéseknek. Tíz perc múlva nyitotta meg az elnök a tárgyalást és közölte, hogy a bíróság a védő kérelmét elutasította. Desbons védő erre felugrott helyéről és így kiáltott fel:

— Ez a köztársasági igazság?

Ezután Rol főügyész emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a védő magatartása az esküdteknek kikézbcsített borítékok ügyével kapcsolatban felette gyanús. Majd arra kérte a bíróságot, hogy miután a legutóbbi kijelentésével megsértette a bíróság tekintélyét is, a bíróság zárja őt ki a tárgyalásról és fossa meg a védelem tisztségétől.

Meg akariák gyilkolni Desbons ügyvédet

Ismét Desbons védő emelkedett fel ingerülten helyéről:

— Atyám is bíró volt — mondotta — és úgy látom, hogy önök meg akarnak fosztani engem kenyérkeresetemről. A függetlenségemet vetik a szememre és azt talán, hogy a horvátok és dalmátok barátja vagyok.

Felszólalt még ezután az aix-en-provencei ügyvédi kar elnöke, aki beszédében védelemben vette Desbonsot és közölte, hogy tekintettel kell lenni a bíróságnak arra, hogy a védő heves természetű és figyelembe kell venni, meny-

magatehetetlenül tántorog ma a körülötte örvénylő erők forgatagában s hogy eldői, holtbizonyos. A világpolitikusok, közgazdászok már csak azt lesik, merre zuhan: Japán felé-e, vagy a szovjetunió felé...? A bimetalizmus misztifikátorai pedig tovább folytatják veszedelmes játékukat s Kína után új áldozatot keresnek.

nyire szívére veszi Desbons az ügyet.

A bíróság visszavonult tanácskozással és rövid idő múlva az elnök kihirdette a határozatot, amely szerint a bíróság helyt adott a főügyész előterjesztésének és

Desbons védőt megfosztotta a védelem ellátásának tisztségétől.

Az elnök ezután az ügyvédi kar elnökét biztatta meg, hogy lássa el hivatalból a három vádlott védelmét. A vádlottak azonban kijelentették, hogy Desbons védő távollétében nem hajlandók tovább egyetlen szót sem vallani, sőt közölték azt is, hogy **éhségsztrájkot kezdenek.**

Az elnök azzal vetett véget az izgalmas jelenetnek, hogy kihirdette a bíróság ama határozatát, hogy a tárgyalást megszakítja és holnapra hajtja már csak azért is, hogy az új védő megtehesse a szükséges intézkedéseket a tárgyalásra.

A párisi déli lapok azt írják, hogy az utasas-per nagy rendőrségi előkészületeinek és a szigorú ellenőrzésnek főleg az az oka, hogy

Desbons ügyvéd ellen állítólag merényletre készültek.

Az amerikai Pittsburgból ugyanis az ott élő horvátoktól távirat érkezett, amelyben ezek bejelentik, hogy az amerikai szerb nacionalisták elhatározták, hogy az ügyvédet megfojadják gyilkolni. Ezért a védő minden lépését detektívek kísérik és szállodai szobáját is állandó megfigyelés alatt tartják. Az elmúlt éjjel két egyént tartóztattak le.

Az angol-egyiptomi ellentétek

Genfben jelentik: A Népszövetség főtitkársága az egyiptomi Wafd-párt vezérével: Nahas pasától táviratot kapott. A pártvezér ebben a táviratban arra, hogy Egyiptom indítványt tett Angliának olyan egyezség megkötésére, amely biztosította volna ugy Angliát, mint Egyiptom érdekeit. A feltétel azonban az volt, hogy Egyiptomot vegyék fel a Népszövetségbe. Anglia azonban visszautasította az indítványt és ezzel kimutatta azt a szándékát, hogy továbbra is megakarja fosztani Egyiptomot az 1923-ban kötött szerződés és az állam függetlenségének előnyeitől.

Rómából jelentik: Az Alexandriában állomásozó angol flotta csütörtökön nagyszabású és nagyfontosságú csapatmozdulatokat hajtott végre, hadgyakorlat keretében. A hadgyakorlaton részt vesz Anglia egyiptomi főmegbízottja és az egyiptomi kormány elnöke is.

Kairói jelentés szerint az egyiptomi miniszterelnök sajtónyilatkozatot adott, amelyben hangsúlyozta, hogy jelen körülmények között a kormány lemondása nem jelentene egyebet, mint a felelősség elől való megfugás látszatát.

Tévedés

Irtja: ROBERT DIEUDONNE

Mikor Francois Bougeot bejelentette, hogy legközelebb feleségül veszi Nicole Marmiert, csodálkoztunk, de még jobban irigyeltük. Francois harmincéves volt, elég csinos, kedves, főleg a nők nyelvével tudott beszélni. De mi tudtuk, hogy az intelligenciája nem valami magasfokú és inkább a jószerecsények, semmint írói tehetségének köszönhető, hogy első regényére kiadót talált. A nők divatba hozták és megteremtették további műveinek és a türelhető piacot.

De hogy egy Nicole Marmiert meghódíthasson, ezt mégse hittük!... Nicole dús gazdag szülők egyetlen leánya volt és az ugyancsak gazdag, negyvenéves korában hirtelen elhunyt Marmiert tanár özvegye. De nemcsak dús gazdag, hanem ragyogóan szép, okos, szikrázóan szellemes, aki új házasságát párjával azt választhatta, akit csak akart! Hogy éppen Francoisra esett a választása... hihetetlen!

... Ez hét év előtt történt. Mig aztán most, fiét év után Bougeotnak egyszerre eszébe jutottunk mi, régi barátok és néhányszor meghívott magához. Így kerültem össze hosszú idő után megint Nicole-lal, akit Brétagne-ban mint egész kislányt ismertem. En már komoly fiatal ember voltam, de az édes kis Nicole kívánságára akárhányszor lablaktam vele. Persze, rögtön felujtattuk a régi kedves barátságot. Olyan otthonosan, bizalmasan beszélgettünk, mintha csak tegnap váltunk volna el. Francoisnak mintha nem tetszett volna ez a mi nagy barátkozásunk. Isten tudja miért! Bizonyos, hogy ezután mindig csak Nicole hívott meg, Francois soha.

Mingyárt első napon meglepett, hogy Nicole

Japán ultimátum a nankingi kormányhoz

A kínai parasztság lázadása — Nem folyósítják Kinának a nagy nemzetközi kölcsönt — Kirobbanás előtt a keletázsiai konfliktus — A nankingi kormány erélyes ellenintézkedései —

A keletázsiai helyzet rohamosan közelodik a döntés felé. Hír szerint Csang Kai Sek marsall 300 ezer főnyi hadsereget vont össze a Lu Hai vasutvonal mentén, hogy a japán érdekszférá alá kerülő északkínai állam megalakulását megakadályozza. A japánok 42 kínai tisztviselőt Északkínában letartóztattak. Doihara japán tábornok kijelentette, hogy 5 hadosztály hajlandó szükség esetén Hopei és 6 hadosztályt Santung tartományba küldeni. Közölte továbbá, hogy Japán feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy az északkínai önkormányzati tanács megalakuljon és ebben az esetben Pu Y mandzsukói császárt visszahozza Pekingbe.

A Reuter-iroda értesülése szerint, Hopei tartományban, Csing Yun környékén, a kínai parasztek fellázdáltak a nankingi kormány ellen, elzavarták hivatalukból a köztisztviselőket és helyüket saját körükből töltötték be. San Hai Kvanban az állandó zavargások miatt kikiáltották az ostromállapotot. A város a folytonosan érkező japán katonákkal telik meg, a lakosság viszont elhagyja a várost és a déli tartományok felé költözik. Hopei tartományból az utóbbi hetek alatt több, mint száz ezer kínai költözött biztosabb vidékek felé. A kínai hatóságok jelentése szerint, Gashar tartomány keleti részét, amely szintén az önálló Északkínának lesz egy része, a japán hadvezetés utasítására, mongol csapatok szállták meg.

Ujabb hír szerint Doihara japán tábornok ma ultimátumot nyújtott át a kínai hatóságoknak és abban közölte, hogy legkésőbb szerda délig kedvező választ vár. az északkínai önkormányzat ügyében. A nankingi kormány hír szerint két hadosztályt küldött az északkínai tartományok határára, jeléül annak, hogy ha kell, fegyverrel is kész megvédeni a központi kormányzat autoritását Északkínában. A Kuomintang megadta a rendkívüli felhatalmazást a nankingi kormánynak a teendőkre.

Sanghaiból jelenti a Reuter, hogy kormánykörökben az a vélemény alakult ki, hogy a japán hatóságok által szított zavargások megrendítik Kína hitelét a nemzetközi piacon és ennek következményeképpen

a nagy nemzetközi kölcsönt nem lehet keresztülvinni.

Mint ismeretes, ezt a kölcsönt ellenezte oly hevesen Japán. Hír szerint semmiféle katonai ellenállásról nem lehet szó és a nankingi kormány minden eszközt megragad, hogy diplomáciai uton modus vivendit teremtsen.

Japán politikai körök meggyőződése szerint Csang Kai Sek tábornagy kénytelen lesz „de facto” tudomásul venni az északkínai autonóm törekvéseket, illetve Japán ezirányú követeléseit. Másik tokiói jelentés viszont — pekingi távirat alapján — arról számol be, hogy a nankingi kormány hadseregének két hadosztálya utban van az északkínai tartományok határa felé. Ha a hír megfelel a valóságnak, valószínűnek látszik, hogy a nankingi kormány erélyes ellenintézkedéseket kíván foganatosítani az északkínai események kapcsán.

A cluji Operában való fellépése előtt kiutasították az országból Ungár Imrét

Oradeáról jelentik: A múlt héten Timisoarában tartotta óriási sikerrel hangversenyét Ungár Imre. A cluji Operában tegnap este lépett volna pódiumra a nagy magyar művész és tegnap este az Operában zenekari kísérettel, Bobescu karnagy vezényletével Beethoven Es-dur nagy zongoraversenyét tűzték műsorra. Cluj után Arad és még egyszer Timisoara került volna sorra. Tegnap este azonban — mint az oradeai lapok írják — az Oradean tartózkodó Ungár Imrénél, aki nejevel a Parkszállodában szállt meg, megjelent egy államrendőrségi detektív és közölte, hogy bucuress-ti-i telefonintézkedésre a művésznak haladéktalanul el kell hagynia az országot. Illetéke információ szerint a művész csak ideiglenes engedéllyel rendelkezett, amelyet ugy látszik a kultuszminiszterium nem hagyott jóvá. A cluji Opera vasárnap még interveniált ugy Bucures-tiben, mint az oradeai rendőrségen, de eredménytelenül. Ungár Imre és neje hétfőre virradóra a budapesti gyorsvonattal elhagyták az országot.

nem azon a hangon beszélt férjéről, ahogy a férjét szerető asszony beszélni szokott. Sőt lehetőleg, került is a témát. Kieréztem a hangjából, egész viselkedéséből, hogy valahogy ugy szeretne tekinteni, mint egy idősebb fivért, akinek bizalmasan kiöntheti a szívét. Akivel teljes bizalommal beszélhet. Lassan-lassan így is történt. En ugyan kicsit féltem ettől a bizalmaskodástól, mert gyanítottam, hogy mit fog mondani. Előtte nem volt titok, hogy ez az ostoba Francois, mióta anyagilag biztos talajt érzett a lába alatt, a felesége pénzéből sürün váltogatta a szeretőit. Aki nekik egyik se tudott volna megmérközni még csak szépségben sem Nicole-lal. Meg aztán, mióta gazdag volt, még az a csekély tehetsége is elapodott. Egyáltalában nem is irt többé... És folyton csak azt kérdeztem magamtól, hogy egy ilyen minden vonalon tökéletes asszony, mint Nicole, hogy szánhatta rá magát, hogy egy Francois Bougeot-hoz feleségül menjen.

Nem is tulságosan lepődtem meg, mikor egy délelőtt Nicole becsengetett hozzám és elújságotta, hogy válik.

— Szegény kis barátnóm! — és megfogtam a kezét.

— Nem, Gérard, ne sajnáljon, — tiltakozott életemben — ne gondolja, hogy Francois utálatos és már megszokott hűtlenkedései készítenek a válasra. Esküszöm, hogy még csak féltékeny sem vagyok. Hiszen már házasságunk után két héttel rájöttem a tévedésekre... Tudja, engem valójában Francois külseje hódított meg... hiszen magával őszintén beszélhetek... — és biztatón megszorította a kezemet — mert nézze!... én először Paul Marmier felesége voltam. Huszéves koromban vett el, ő harminchatéves volt, felelősségteljes, nagyszulyu hivatásának és velejáró nagyravágyá-

sának tökéletes rabja. Csak két hétig volt szerelmes férj, aztán csak tudós. Szeretett... a maga módja szerint. Mikor meghalt, huszonhatéves voltam, életre... szerelemre éhes. Ennyi az egész. Ekkor talákoztam Francois-val... mellette még két hétig se tartottak az illuzióim. Azt hittem, egy szeretőt találok... de még csak ez se volt! Mindenesetre jó lecke volt...

— Node, azt mondja, hogy válni akar

— Igen, Gérard, mert azt hiszem, végre rátaláltam az életem igazi párjára... Ó, most nem fogok csak ugy rögtön a nyakába ugrani! Tíz évvel idősebb, mint én... ez, ugye, normális?

— De mennyire... — feleltem kicsit elfuladtan.

— Az elhelyezkedés jó, ha nem is fényes... meg aztán válasom által nem leszek szegényebb, ugye?

— És ha szegényebb lenne is... — dadogtam.

— Igen... magam is azt hiszem, nála a vagyonom mit sem számít.

— Ez holtbizonyos! — vágtam közbe kicsit tulmohón.

— Hogyan... magának ezt már bevallotta? — nevetett boldogan Nicole.

— Nem... nem tudom... — dadogtam.

— Nem volna lehetetlen, hiszen ismeri... — nevetett még edesebben. Már-már a karjaimba kaptam, a szívemhez akartam szorítani, de elkesétem, mert ugyanebben a pillanatban felállt és könnyedén folytatta: — Igen, ismeri... Bernard Faustin. Az unokafivérem, tudja, a Compiègneben állomásozó szpahik kapitánya... Ugye, drága, aranyos fiiu?... — mosolygott vissza reám már a tükör elől, ahol a kis kalap alól ki rakoncátlanokodott szöke hajhullámaikat igazgatta.

Magyszabásu tüntetések Olaszországban a szankciók ellen

A megtorló intézkedések hatása — Badoglio új főparancsnok gyors előnyomulásra készül — Nagyszabásu légitámadás az olasz-abesszin fronton — Haile Selasie repülőgépjén elindult a frontra

Az Olaszország elleni szankciók hatása tegnap mutatkozott először Málta szigetén. Tizenhét olasz hajót arra kényszerítettek, hogy a kikötőt hagyják el, anélkül, hogy a rakományukat képező bort és egyéb árut partra szállíthatták volna. A Reuter-ügynökség a hény jelentése szerint a Dodekaneszhoz tartozó Leos szigetre újabb 3 ezer olasz katona érkezett. Az olasz katonaság lázas gyorsasággal létesít az Égei tengeri szigeteken rádióleadóállomást, lőszerraktárakat, repülőtereket és anyagraktárakat.

Rohamsisakos csapatok védik az angol és francia nagykövetségek épületeit

Olaszországban tegnap nagyszabásu tüntetések voltak a gazdasági szankciók ellen. Róma terein előadásokat tartottak és a szónoklatok lényege az volt, hogy Európának ezt az árulását Olaszországgal szemben soha egyetlen olasznak sem szabad elfelejteni. Rómában tegnap rohamsisakos csapatok szállták meg az angol és francia nagykövetség épületéhez vezető utcákat és minden tüntetést megakadályoztak. Katonai készültséget őriz a két nagykövetség épületét is, sőt katonákat helyeztek el a két nagykövetség épületének közvetlen szomszédságában lévő házak tetején. A francia nagykövetség épületével szemben lévő palota udvarán, minden eshetőségre készen, egy század katonaság állomásozik. Tegnap a diákok több helyen tüntetést kíséreltek meg, a rendőrség azonban a tüntetéseket megakadályozta, sőt mintegy 30 diákot letartóztatott. Illetékes helyen azzal magyarázzák a rendkívüli óvintézkedéseket, hogy az olasz kormányának kötelessége megvédeni a nála akreditált nagykövetségeket. Az olasz kormány ezért tette meg elővigyázatból ezeket az intézkedéseket, nehogy a felháborodott tömeg felelőtlen cselekedetre ragadtassa magát.

A megtorló intézkedések első napja

A Daily Express megállapítja, hogy a megtorló intézkedések életbeieptetésének első napján, a Szent Gotthard alaguton, az Olaszország felé irányuló áruforgalom, minden eddigi rekordot felülmúlt. A legutóbbi 24 óra alatt ugyanis több, mint 25.000 tonna áru ment át Olaszországba. Több, mint negyven roskadásig megrakott, egyenkint 55—50 kocsiból álló tehervonat futott át az alaguton. Baselnál nagymennyiségű olasz szinre irányított olajjal és gumiárukkal telt vonatokat szállítottak Svájcból, holott ezeket az árukat szintén tilos Olaszországnak szállítani.

Egy Los-Angelesben utrakészen álló benzinszállító hajó nem indulhatott el, mert a tengerészeti hatóságok megtagadták azt a jogot, hogy a hajó amerikai zászló alatt haladhasson, mert utiránya Olasz-Szomáli volt. A hajó tisztjei tagadták, hogy a benzint Olaszország részére akariák szállítani, a legénység pedig vonakodik elindulni.

Az amerikai munkásszövetség elnöke, Breen, Roosevelt álláspontját tette magáévá és pedig azt, hogy az amerikai munkásság is a legteljesebb semlegességet tanúsítja Olaszországgal szemben. Ilyen módon akarta értésére adni a hajóipari munkásoknak, hogy sztrájk utján is megtagadhatják az Olaszország felé irányuló áruk szállítását.

Erősödött az abesszin-ellenállás

A keletafrikai olasz haderők legfőbb parancsnokságában november 26-án áll be a tényleges változás. Erre az időre várják Badoglio marsall érkezését. De Bono Badoglioval Massauában találkozik és ugyanazzal a hajóval utazik vissza Olaszországba, amellyel Badoglio érkezik. Olasz katonai körök szerint Badoglio megérkezése a kelet-

afrikai frontokon nem lesz nagyobb tevékenység.

Ras Nasibu csapatai ellenállási vonalat foglaltak el, amely Carcertől elindulva, Harrartól délre húzódva, Curedilli községig ér, amely délre van Dzsidszigától. Ez a védelmi vonal 1700 méter magas fennsíkron halad keresztül és lövészárkokkal, azonkívül gépfegyverállásokkal rendelkezik. A védelmi vonal kiépítése svéd mérnökök felügyelete alatt történik.

A Reuter-ügynökség haditudósítója jelenti Asmarából, hogy az olaszok rengeteg tüzer-

A négus életét is kész feláldozni Abessziniáért

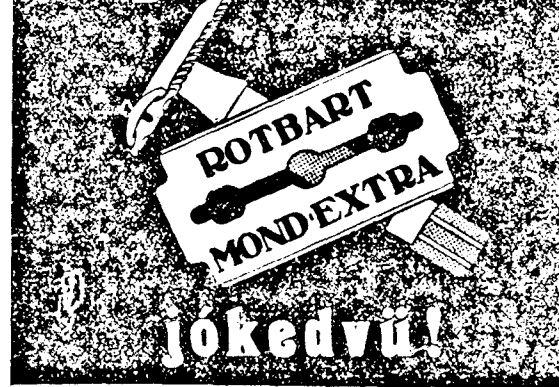
Addis Abebából jelentik: A császár ma repülőgépen elhagyta a fővárost. Elutazásáról előzőleg senki sem tudott. Azt hiszik, hogy Dessiebe utazott, a trónörökös főhadiszállására. Ugy tartják, hogy az elutazása jel lesz az általános abesszin offenzíva megkezdésére. A császár különben hétfőn este lakomát rendezett Besta herceg tisztelőjére. A lakoma után lement a palota elé, ahol hatalmas tömeg tüntetett mellette. Itt beszédet intézett a tömeghez és kijelentette, hogy életét is kész feláldozni Abessziniá függetlenségéért.

Berberából jelentik, hogy az olasz csapatokhoz tartozó bennszülött katonák egyik csapata hetört az angol Szomáli földre és három angol alattvalót megölt. Azt hiszik, hogy a támadó bennszülöttek szarvasmarhát akartak az angol területen szerezni.

Borzalmas hatású légitámadás az olasz repülőgépek részéről

Hétfőn folyt le egyébként az olasz-abesszin fronton az első nagyszabásu légitámadás. Dél előtt két olasz légitámadó indult el azzal a céljal, hogy az Amba-Alagi és Sotalo között előnyomuló abesszin csapatokat megtámadja. A két raj husz bombavető repülőgépet foglalt magában. Az olasz légitámadó Buia mellett egy völgybe ereszkedett le, amelyet kétoldalt

Jól
megborotválkozva

ségi és lőszerranyagot vontak össze az első tűzvonalba a Badoglio tábornagy által megindítandó erőes támadáshoz.

Badoglio szakítani fog az eddigi lassu, fokozatos előnyomulás és hatalmas tömegeket mozgó taktikával.

amelynél a csapatok csak hosszabb utépítés és az utánpótlás teljes megszervezése után haladhatnak előre. Badoglio a jövőben függetlenül a hadoszlopoktól, villámgyors támadásokkal fogja az olasz hadsereg előnyomulását biztosítani. Ezt a tervet az öszvérek és tevék felhasználásával fogják megvalósítani és ebből már több mint 10 ezer öszvért vásároltak.

A négus életét is kész feláldozni Abessziniáért

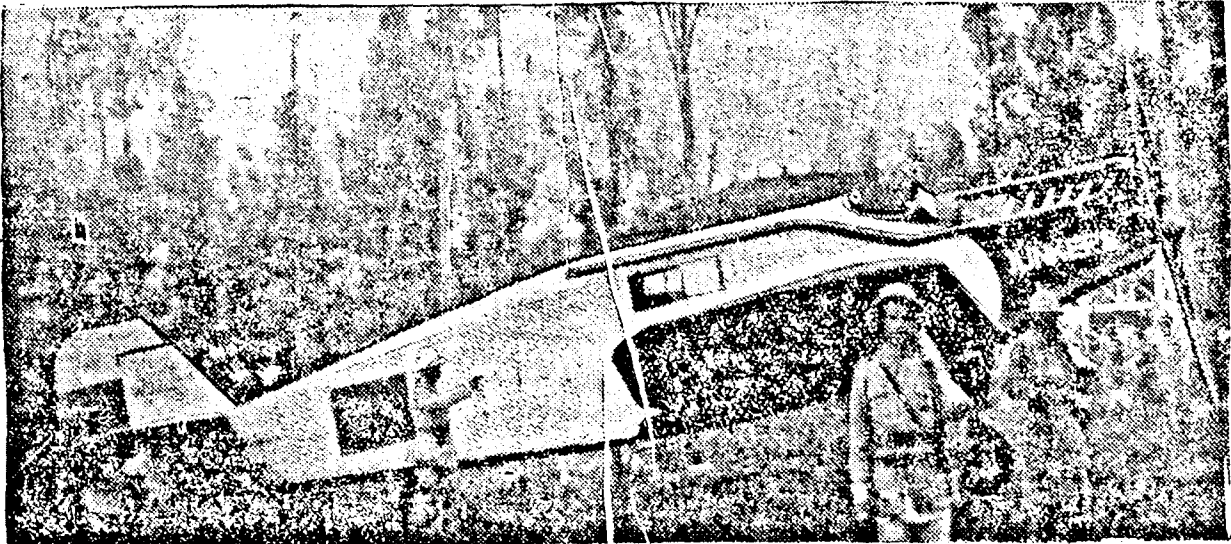
hegyláncolat szegélyezett. A hegyek mindkét oldalán abesszin katonaság tartózkodott, amely egy adott jelre fegyverekből öldöklő tüzelést intézett az alacsonyan repülő olasz gépek ellen.

A völgyben abesszin léghárító ütegek léptek akcióba és az olasz repülőraj három oldalról került tűz közé.

Az erőteljes tüzelés ellenére, a repülőgépek számos bombát dobtak le.

A husz bombavető repülőgépet több mint száz golyó lyukasztotta át, de egyetlen gép sem pusztult el és valamennyi visszatért kiindulási helyére. Az egyik gép műszerése súlyos lábsérülést szenvedett. Hír szerint Ciano gróf gépe, amely szintén résztvett a tegnapi nagyszabásu légháboruban, Makale mellett kényszerleszállást hajtott végre. Egy másik gép, amelyik a haussienj repülőtéren leszállt, súlyosan megrongálódott. Ellenőrizhetetlen hírek szerint a bombavető-raj támadása következtében az abesszinek több ezer halottat és sebesültet veszítettek. Harrari jelentések szerint az olasz légitámadó Harrari és Djidjigát is bombázták.

Asmarában úgy tudják, hogy Seyum és Kassa hercegek még Badoglio megérkezése előtt erőteljes támadást indítanak az olasz csapatok ellen.

AZ ABESSZINIAI NÉGUS SZEMÉLYI REPÜLŐGÉPE,

amelyet a német Junkers-gyár szállított neki és amellyel elindult a frontra, hogy jelt adjon az abesszin offenzíva megindítására.

Az ogadeni frontszakaszon az abesszin haderő ellenállása egyre határozottabbá válik. Dagabur és Goraghi között vakmerő szabadcsapatok háborgatják az olasz csapattesteket. A támadások főképpen éjszaka veszedelmesek és bár — az olasz jelentés szerint — a szabadcsapatok több veszteséget szenvednek, mint amennyit okoznak, a rajtaütésszerű támadások olasz áldozatainak száma tagadhatatlanul jelentős. Az abesszin haderő parancsot kapott, hogy Djidjigát és környékét minden áron védelmezze. Djidjiga uralja ugyanis a hadsereg és a főváros, másrészt a főváros és Brit-Szómália közötti összeköttetés utvonalát. Ez az utvonal fegyverszállítás és hadianyag-utánpótlás szempontjából rendkívül fontos. Nasibu herceg és a hírneves *Wehib* pasa, az abesszin hadsereg tábornoka parancsot kaptak arra, hogy 120.000 főre tehető hadseregiüket Djidjiga környékén vonják össze. Az olasz haderő egész Ogaden-tartományban mindössze 50.000 fegyverest számlál.

Az olasz hivatalos jelentés szerint a második hadtest arcvonalán több abesszin különítményt szétszórtak és a Takaze folyó mögé vetettek vissza. Ras Seyum csapatai feltűnő mozgékonytársaikat áruinak el, aminek következtében az olaszok előnyomulása elé akadályok gördülnek. Az abesszinek nem fejtetik ki ugyan nagyobb ellentállást, de folytonosan nyugtalanítják a szárnyakon és a front mögött az olasz csapatokat. Az abesszinek azt hiszik, hogy ezzel a taktikával megállíthatják az olasz előnyomulást. Harrari hírek szerint, az olaszok hatvan kilométerre vannak Dagaburtól. Az állandó esőzések hátráltatják az olasz egységek előnyomulását, amelyeknek előőrsei igen eltávolodtak a hadvonalától. A nagy sár akadályozza a tankok előrehaladását. Dolo környékén Ras Desta szabadcsapatokat vont össze, amelyeket felfegyverez. Maravigna tábornok csapatai az abesszinek új taktikájára való tekintettel, szüntelen új taktikát alkalmaznak és

kis csoportokra szakadozva, igyekeznek a terepet megtisztítani a front mögé beburakodott abesszinektől.

Tegnap az olaszok összeütköztek egy olyan abesszin csoporttal, amely a Takazen átkelve, az olasz front mögé került.

Olasz harctéri jelentés

Az olasz propagandaminisztérium ma tette közzé a 49-ik számú harctéri jelentését, amely a következőket tartalmazza:

Az eritreai hadtestek megkezdtek Tenbienenben a hadműveleteket. Az egyik osztag áthaladt Geraltán. Ezzel a hadművelettel kapcsolatban a második hadtest egy csoportja megszállotta Nadir vidékét és egy feketeinges légió bevonult Lakarába.

Ogadenben is tovább folynak a harcok. Gorahaj környékén az etiopok erős ellenállást készítenek elő. Még mindig tartják Dagaburit és felkészültek Djidjiga megvédésére is. Állítólag itt az abesszineknek 120.000 harcosuk áll készenlétben, míg az olasz csapatok mindössze 50.000 emberből állanak. Az olaszok itt úgy igyekeznek előnyomulni, hogy elvágják Addis-Abebat a külvilágtól, anélkül azonban, hogy a vasúti vonalat bombáznák, mert ezzel csak kiéleződnek a viszony Franciaország és Olaszország között.

Maravigna tábornok, az északi olasz hadsereg második hadtestének a parancsnoka érdekes kijelentéseket tett a keletafrikai hadjárat problémáival kapcsolatban. Maravigna tábornok elmondta, hogy a keletafrikai hadjárat abban különbözik az eddigi gyarmati háborúktól, hogy amíg az angol és francia gyarmati expedíciókban jórészt bennszülött csapatok vagy hivatásos katonák vettek részt, addig az abesszini olasz haderő, elsősorban a gyarmati háborúk történetében, *nemzeti haderő*. Kijelentette még a tábornok, hogy a hadjárat legsúlyosabb nehézsége az utánpótlás és az élelmezés. Ras Seyumról, az ismert fővezérről és általában az abesszin harcosról elismerte, hogy jó katona, de a repülőgépek valószínűleg pánikot keltettek az abesszinek sorában.

A volt lengyel belügyminiszter gyilkosa bírái előtt

— Az U. N.-szervezet számos politikai gyilkosságot követett el —
Összeköttetésben állott a marseillei királygyilkosokkal

Varsóból jelentik: Pieracki volt lengyel belügyminiszter meggyilkolásának ügyében a törvényszék ma folytatódó tárgyalást tartott, amelynek keretében a vádiratot olvasták fel. A vádirat részletesen ismerteti a gyilkosságot elhatározó és végrehajtó ukrán nacionalista szervezetnek működését. A szervezet U. N. néven működött és — a vádirat szerint, — kitűnő külföldi összeköttetésekkel dolgozott. Külföldi támogatásban volt része a terrorszervezetnek és Lebed vádlott Berlinben találkozott Jaryval, a szervezet egyik vezérével, akinek viszont szoros kapcsolatai voltak az USTASA-val. Tizenöt esztendő alatt az U. N. szervezet szá-

mos politikai merényletet hajtott végre. Így az U. N. tagjai követtek el merényletet Pilsudsky marsall és a lengyel köztársaság akkori elnöke ellen, 1933-ban a szervezet tagjai gyilkolták meg Majkow szovjetdiplomátát. Az U. N. szervezetet — hangsúlyozza a vádirat, — Litvánia pénzelte és Litvániában negyedévenként 1500—2000 dollárt juttattak a terroristákhoz. A litván kormány szerezte be az U. N. működésénél szükségelt hamis utleveleket és gondoskodott a szervezet tagjai számára amerikai vízumról. Az ügyészség végül leszögezi, hogy az U. N. szervezet egyenesen a litván külügyl. kormánnyal állott összeköttetésben.

Felmentették a hamis esküvel vádolt gazdákat, akiknek vallomása alapján elítélték a volt siriai csendőrőrmestert

A bíróság nem találta beigazoltnak a hamis tanúzást — Fellebbezett az ítélet ellen az ügyészség

Ma hirdetett ítéletet az aradi törvényszék második szekciója a hamis esküvel vádolt aradmegyei gazdák ügyében. Mint részletesen megírtuk Stancu Matei volt siriai csendőrőrmester feljelentette Bendea Petru és Grozav Teodor seleusi, valamint Nagy Antal comlausi gazdákat, akiket azzal vádolt, hogy bűnpörében hamisan tanuskodtak és vallomásukra esküt tettek. A három gazda ugyanis azt vallotta, hogy az őrmester súlyosan megvert egy sertés-

lopással gyanúsított földművest, névszerint Sulliet, aki aznap éjszaka cellájában felakasztotta magát. Vallomásuk nyomán az őrmestert a timisoarai tábla három havi börtönrre ítélte, mire Stancu a terhelő tanúk ellen tett feljelentést. Az ügyben több tárgyalást tartottak, majd ma kihirdették az ítéletet, amelyben a bíróság felmentette a vádlottakat, bizonyítékok hiányában. Az ítélet ellen az ügyész, mint Stancu ügyvédje, Pausesti Nicolae fellebbezést jelentett be.

Meghalt a fogságban

a pozsonyi vámpír

— Öngyilkosságot követett el a rablógyilkos főrendőr —

Pozsonyból jelentik: Krajcovic Vince tegnap délután 5 órakor a helyi kórházban meghalt. A hírhedt tömeggyilkos halálának híre városszerte nagy feltűnést keltett. Hat hónappal ezelőtt tartóztatták le a főrendőrt, borzalmas gyilkosságok gyanúja miatt. Körömszakadtáig tagadt, pedig alapos gyanu terhelte, hogy a kiderítetlen gyilkosságok egész sorának ő a tettese. Hosszas nyomozás után rábizonyult, hogy 1928-ban ő gyilkolta meg Benczli Rózsit, a kedvesét. A leány követelte, hogy Krajcovic vegye el. A pozsonyi Landru

hazaküldte a nőt hozományért és mikor a szerencsétlen leány a pénzzel visszatért, eltette láb alól.

1927-ben egy komáromi nyilvános ház tulajdonosnőjét verte agyon. Krajcovic a nőnél lakott.

A szerencsétlen asszonynak a fejét verte szét a főrendőr.

Az udvaron megtalálták a holttestét. Krajcovicot gyanúsították a gyilkossággal, de a hidegvérű gyilkos olyan megrázó módon viselkedett a hullaházban rendezett tetemrehívásnál, hogy elterelte magáról a gyanút.

1932-ben a prágai vonaton meggyilkolták

Városi Színház

MA és minden este:

Aki mer, az nyer

Sándor Jenő modern jazz-operettje

Gábor Mardval és Hlencz Hellyvel.

egy nőt, feldarabolták a holttestét és a hullarészeket kidobták az ablakon. Ezzel a bünténnyel és egy rendőri felügyelet alatt álló nő meggyilkolásával is Krajcovicot gyanúsították.

A rendőrség biztosra vette, hogy a főrendőr, úgy, mint Landru,

a jómodu nők egész sorát fosztotta ki és gyilkolta meg.

Mindössze a Benczli-féle és a komáromi gyilkosság bizonyult rá.

Komáromban, amikor a büntény színhelyére akarták szállítani, Krajcovicot vasdarabokat nyelt le. Négyizben kísérelt meg hasonlóképpen öngyilkosságot. Gyomrát teljesen összeroncolták a vasdarabok, meg kellett operálni. A műtét sikerült, de rövidesen válságosra fordult a gyilkos főrendőr állapota. Tegnap, amikor Krajcovic már haldokolt, ismét kihallgatták,

de a gyilkos még halálos ágyán is tagadt.

Öt órakor a volt főrendőr kiszendvedt és magával vitte a szörnyű büntények titkait a halálba.

Az idei évad első nagy slágerműsora

Beszéljünk a szerelemről!

TEREJKÖRÜTISZINPADON

Kabaré revü 25 képben,

Konferálja: Békeffi László.

Írták: Békeffi László, Vadnai László, Nóti Károly, Kóváry Gyula, Vaszary János, Lőrincz Miklós, László Miklós, Lóránth László, Emőd Tamás, Nádor Mihály, Erdélyi Patat Leo.

Főszereplők: Vaszary Piri és Salamon Béla.

Új színházi Új székei Új dohányzó! Ragyogóműsor!

Vasár- és ünneprap délutáni előadások 4 óra-
kor esti műsorral. Olcsó helyárakkal! 5202

Kép és képkerekezés legolcsóbban M. Vajda succ. PAULINA KRAUSZ
legszebben Sínházépület 5811

Tizenhét év után...

Tartotta első tisztújító közgyűlését az EMKE

Sándor József nagy beszéde — Az EMKE vezetőségének tagjai

Clujról jelentik: Az EMKE, melynek alapszabályait 17 évi szünetelés után most jóváhagyták, közgyűlést tartott gróf Bély Kálmán elnöke alatt. Az egyesület szünetelése óta eltelt tizenhét év alatt főképpen csak az EMKE anyagi ügyeit intézték. Az egyesület anyagi alapja a kisajátítások és a bankbukások következtében nagyon megrendült. Az elnök annak a reményének adott kifejezést, hogy az ardeali magyarság legjelentősebb és legnagyobb kultúregyesületével szemben kialakult bizalmatlan légkör a jövőben megszűnik.

Utána Sándor József ügyvezető-alelnök mondott beszédet és részletesen beszámolt azokról a fáradságos küzdelmekről, amelyek az EMKE alapszabályainak jóváhagyása előtt lezajlottak. Hangsúlyozta, hogy az egyesületnek sohasem volt más célja, mint hogy az itt élő népek között testvéries együttműködéssel a kultúrát terjessze. Megemlékezett Popovici József dr. elhunyt egyetemi tanárról is, aki kormány megbízás alapján két éven át foglalkozott az EMKE működésének felülvizsgálásával a parlamentben mondotta el, hogy méltatlan minden támadás, amely az EMKE-t éri, mert az egyesületnek nem agresszív, hanem humánus a működése.

— A közelmultban — mondotta — anélkül, hogy bármilyen propagandát is csináltunk volna, az EMKE-nek száz új tagja jelentkezett. Ha Ardeal kétmillió magyarországi huszezer olyan magyar ember akad, aki kötelességet vállal arra, hogy öt éven keresztül fizetendő kétezer leivel alapító tag lesz — és kell, hogy akadjanak ilyenek — úgy az EMKE meg van mentve. Az EMKE munkaprogramja: a társadalmi népnevelés és a népiéleti szervezkedés megvalósítása. Miután az EMKE iskolát nem alapíthat, ezután fokozottan súlyt helyez az iskolán kívüli népnevelésre.

A közgyűlés elfogadta az előterjesztett munkatervet, majd pedig megválasztotta az új tisztikart:

Bartha Ignác dr. a jelölőbizottság javaslatát terjesztette elő, aminek alapján a közgyűlés báró Bánffy Zoltánét, Teleki Elz grófnőt örökös dísztaggá választotta. Bély Kálmán grófot, az egyesület eddigi elnökét, öt évre újból elnökké választotta. Ugyancsak öt éves időtartamra választották meg alelnökké Jósika Gábor bárót és Jeny Gyula dr.-t, ügyvezető-alelnökké és örökös díszelnökké Sándor Józsefet, ellenőrré Magány Zsombort, központi jogtaná-

csosokká: Erszényes Samu dr., Bartha Ignác dr., Sillay István dr. helybéli, valamint Raffael Miksa dr., Martonossy György dr. és Enyedi Lajos dr. devai ügyvédek. Számvizsgálóbizottsági tagokká: Szeidl Józsefet, Matskásy Pált és Zoltán Ferencet választották meg. Ezután harminckét új taggal egészítették ki a régi választmányt, amelynek az egyesület 1933. év előtti alapítói is tagjai.

Kedvezően intézte el Aradváros nyugdíjpénztári tartozásainak ügyét Cotioiu Romulus dr. Bucurestiben

Új rendeletet ad a pénzügyminiszter a földműves-termelők őrlésének taksamentessége érdekében

Kedden reggel visszaérkezett Bucurestiből Aradra dr. Cotioiu Romulus képviselő, Aradváros interimárbizottsági elnöke. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste hivatalában, ahol olvasóink számára az alábbi érdekes felvilágosításokat adta:

— Bucuresti-i utam során — mondotta Cotioiu dr. — sikerült megegyeznem a város nyugdíjpénztári hátralékainak rendezése érdekében a Központi Nyugdíjpénztárnál. A nyugdíjpénztártól járó városi bonjainkat ugyanis tartozásunk zömének törlesztésére fogják javunkra írni s így a tizenkét millió leies adóságunkból egyszerre lemegy mintegy nyolcmillió. A hátralékos összeg fizetésére nézve sikerült megegyeznem olyértelmenben, hogy tizenhét havi egyenlő részletben törlesztheti a város a tartozásból fennmaradó összeget.

— Számos panasz érkezett egyébként hozám arról, főleg gái- és micalacai földművesgazdák részéről, hogy lehetetlennek tették részükre búzájuk őrlését, illetve lisztjük visszavételét a malomból, amennyiben a pénzügyőrök nem tesznek különbséget az ugynevezett parasztnalom-őrlés és a kommerz-őrlések között. A földműves őstermelők nem bírva fizetni a fölük követelt taksákat, felkértek, hogy a pénzügyminiszteriumban interveniáljak a jelenlegi helyzet megszüntetése érdekében. Erre vonatkozó tárgyalásaimat az az eredmény kísérte, hogy ígéretet kaptam a miniszteriumtól, hogy keresnek majd egy olyan formulát,

Titulescuhoz fordul

az elbocsátott magyar városi tisztviselők érdekében a Magyar Párt satumarei tagozata

Satu-Mareról jelentik: Az Országos Magyar Párt satumarei tagozatának elnöki tanácsa Ilosvay Lajos elnökletével ülést tartott, amelyen komoly fontosságú ügyeket tárgyalt meg.

Kiss Endre dr. pártügyész bejelentette, hogy a város télvi idején menesztett huszonnégy kisebbségi tisztviselőt és még a cluji revízióbizottság előtt levő fellebbezés ügyében hozott döntést sem várta meg. Az elnöki tanács elhatározta, hogy a timisoarai tagozat példájára — dr. Willer József után — ugyancsak Titulescu külügyminiszterhez fordul közbenjárás végett, hogy a huszonnégy magyar tisztviselő a felsőbb fórumok döntéséig megmaradhasson állásában.

amely megszünteti a földművesekre nézve hátrányos helyzetet és kedvezményezetté teszi a parasztnalom őrlését, ám ugyanekkor gondoskodni fognak arról is, hogy ne élhessenek vissza illetéktelenek ezzel az újabb intézkedéssel.

— Közölhetem — mondotta Cotioiu dr. — hogy a minisztertanács foglalkozott a Vichentie Babes-ucca ismeretes aszfaltozási tervének ügyével, a város vezetőségét felhatalmazta, hogy a jövő évi költségvetésbe vegye fel a költségeket, de azzal a feltétellel, hogy a város a közmunka kiadása előtt tartson nyilvános versenypályázatot a munkálatok elvégzésére. Ilyen értelemben fogunk tehát eljárni.

Bűnvádi eljárás

örgróf Pallavicini György ellen egy kortesbeszéd miatt

Budapestről jelentik: Az „Az Est” szerint örgróf Pallavicini György ellen az ügyészség a Szentesen vasárnap eimondott beszéde miatt bűnvádi eljárást indított. Az örgróf ugyanis a szentesi agitációs beszédekben olyanokat mondott, hogy Magyarországon nem szabadság, hanem a Nep és a cseka uralma van. Az örgróf ezen kijelentéseiből illetékesek nemzetgyalázást fedeztek fel és ezért a szegedi ügyészség megindította Pallavicini ellen az eljárást.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákorAngela Salloker — Gustaf Gründgens
Heinrich George
monumentális történelmi filmje

Az orleansi szüz

Jegyelővét.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Premier!

A rend katonái

(„G"-Men)

Egy film, amely különleges élményt jelent!

James Gagney,
Ann Dvorak, Margaret Lindsay.

URANIA Ma szünet!

Holnap, csütörtökön premier!

A makrancos dáma

Öt óra és, szelimes vigjáték.

Constance Bennett Clark Gable
Jegyelővét!

Elutasították egy pancotai származású cluji kereskedő állampolgársági kérvényét, mert magyar utlevéllel jött az országba

A Semmitőszék érdekes döntése Benkő Amos ügyében — Aki külföldi utlevelet használ, az az illető állam protektorátusa alá helyezte magát és elvesztette jogát a román állampolgárságra, — mondotta ki a legfelsőbb bíróság

Rendkívül érdekes, elvi jelentőségű állampolgársági ügyben hozott döntést a semmitőszék. Benkő Amos jelenlegi cluji kereskedő, ki az arad megyei Pancota községben született, kérte a legfelsőbb bíróságot, kötelezze Cluj város vezetőségét, hogy az állampolgársági listájába felvegye. Benkő kérvényében elmondta, hogy úgy született, mint ő az arad megyei Pancota községben született és 1918. december elsején pancotai illetőséggel bírtak. Az állampolgársági összeírás idején azonban külön tartózkodott és magyar utlevéllel jött. Ennek dacára sohasem mondott le a román állampolgárságról és csak azért kért ma utlevelet, hogy hazajöhessen. A cluji ité-

lőtábla helyt adott annakidején a kérésnek és kötelezte Cluj város vezetőségét, vegye fel Benkőt, azonban a főügyész ez ellen fellebbezéssel élt.

Az ügyet most tárgyalta a semmitőszék, amely megsemmisítette a táblai döntést és kimondotta, hogy Benkő Amos nem román állampolgár. A semmitőszéki döntés leszögezi, hogy az a körülmény, ha egy román állampolgár külföldi állam utlevelét használja, ezzel lemondott jogairól és az illető állam protektorátusa alá helyezte magát. Azzal tehát, hogy Benkő magyar utlevelet használt, a magyar állam protektorátusa alá helyezte magát és elvesztette azon jogát, hogy a román állampolgárok listájába kerüljön.

HIREK

„Egy díjat nem adnak ki...”

Az iskola ellen akár mindannyian kárterítési pert indíthatunk. „Megtévesztés” címén. Az igaz, hogy nem szándékos megtévesztésről van szó. Az iskola jóhiszemű volt. És mégis becsapott bennünket. A föld ugyan még mindig gömbölyű, a kétszerkettőről sem derült ki, hogy három. Hanem az atom szélhámosnak bizonyult. Azzal dicsekedett, hogy az anyag legkisebb része. Egy szép napon Curie tanár és lengyel származású felesége megismerték a rádium titkait és az atom nimbusza szertefoszlott. Beigazolódott, hogy az atom nem az, aminek hittük. Nem oszthatatlan, hanem valószínűségi világegyetem a parányok világában. Curie asszony felfedezéseit megkapta a Nobel-díjat.

Az idén megint sor került a Nobel-díjak szétosztására és a díjkiosztás ismét a Curie-névvel kapcsolatos. A Curie-család továbbra is vezérszerepet visz az anyag csodáinak kikutatásában. Az idei kémiai díjat a párisi Joliot tanár és felesége: Joliot-Curie Irene asszony kapták meg. Madame Joliot ugyanis Curie asszony leánya.

Sor került a többi Nobel-díjra is.

Kiosztották a fizika Nobel-díjat.

Az orvostudományt.

Az irodalomt is. Ezt más híján egy, a Faröer-szigetek nyelvén írott eposz szerzője kapta meg. A Faröer-szigetek nyelvén mindössze huszezer ember beszél, a szigetek valahol Észak Európában, az Isten hátamögött vannak és mégis rátaláltak az irodalmi tehetségek kutatása közben.

Egy díjat azonban nem adnak ki az idén...

Melyiket? Tessék kitalálni...

Azt hiszem könnyű feladat.

Kelet-Afrikában gépfegyver lobog hiszterikusán, európai parancsszavak és afrikai csatakiáltások diszsonanciája tölti meg a dzsungelket, csak a halálhőrgés egyöntetű. A távolkeleten seregek gyülekeznek új, szörnyű vadakra. Európa fegyvergyáraiban örületes sietséggel folyik a munka. Már nincsenek békeszólások, már csak vádaskodások vannak és a jövő új kézműsésán gondolkodnak a történetirők.

„Egy Nobel-díjat nem adnak ki az idén” — írják a lapok és hirdeti a rádió.

A békedíjat.

Nincs kinek. Nincs az a Faröer-szigetecsoport, ahonnan elő lehetne ráncigálni valakit, aki ma már a „pax europeus” nyit és őszinte prófétája lenne. Előbujtak az egyéni érdekek és a Népszövetség, mint egyetemes emberi fórum, a végörést éli.

Ezért nem adják ki az idén a béke Nobel-díját. Nem adhatják ki.

Izléstelen volna...

(Korda)

— A HŐMÉRSÉKLET NEM VÁLTOZIK. Csak mérsékelt légáramlás, nyugaton még újabb eső lehetséges. A hőmérséklet alig változik.

— György görög király Firenzében. Athénből jelentik: György görög király egyelőre Firenzében tartózkodik. Az uralkodót tegnap meglátogatta az aostai herceg. Athénben azt hiszik, hogy a király hazaérkezése után egy ügyvivő kormányt alakít, amelyben nem foglalnak helyet a politikai személyiségek. Ennek a kormánynak az lesz a feladata, hogy módosítsa az alkotmányt és utána lebonyolítsa az új választásokat.

— A kisantant államok vezérkari konferenciája. Bucurestiből jelentik: Samsonovici tábornok csütörtökön Belgrádba utazik, ahol résztvesz a kisantant államok vezérkari konferenciáján.

— Baldwin az angol királynál. Londonból jelentik: György király ma kihallgatáson fogadta Baldwin miniszterelnököt. Hír szerint a miniszterelnök a választások után előállított helyzetről tett jelentést uralkodójának. Utána a király emléklével koronatanácsot tartottak, amelyen Macdonald volt miniszterelnök is résztvett.

— A külkereskedelmi rendszer módosításával kapcsolatosan ma fontos megbeszélések folytak Bucurestiben. Costinescu dr. ipariügyi miniszter meglátogatta a kormányelnököt és Bratianu Dinut, majd királyi kihallgatáson jelent meg. Őfelsége egyébként ma kihallgatáson fogadta Antonescu pénzügyminisztert. A délután folyamán dr. Costinescu Mitita Constantinescu bankkormányzó bevonásával szintén megbeszéléseket folytatott. Most már egész rövid időn belül végleges határozat várható.

— Szabad a szovjetárak behozatala. Bucurestiből jelentik: Ma Őfelsége aláírta azt a királyi kéziratot, amely felfüggeszti a szovjetárak behozatalát tiltó rendelkezést. Ugyancsak felszabadították a Szovjetországból Románián keresztül történő áruiranzitot.

— Törvény a kenyérgyártás szabályozására. Bucurestiből jelentik: Képviselők kezdeményezésére törvényjavaslat készül a kenyérgyártás szabályozásáról.

— 50 százalék utazási kedvezmény a Romániában üdülő külföldi utasoknak. Bucurestiből jelentik: Azok a külföldi utasok, akik valamely romániai üdülőhelyet keresnek fel és akik másik határállomáson hagyják el az országot, mint amelyen Romániába bejöttek, a román államvasutak vonalain 50 százalékos jegykedvezményben részesülnek utlevélük alapján. A kedvezményt igénybe vevő utasoknak legalább 8 napot kell az üdülő üdülőhelyen tölteniük.

— Az Mvvi Ügyvédi Kamara jelölő-listája. Bucurestiből jelentik: Az Mvvi Ügyvédi Kamara esedékes választásával kapcsolatban ma elhelyezték az első jelölő-listát, amelyen a következő nevek szerepelnek: Dékán: Iunian Gr., (Radu Rozetti visszavonult a jelöltségtől). Tagok: Xenii, Trancu Iasi, Vasilescu Valjean, Emil Ottulescu, Mircea Djavura, Marinescu Bolintin, Dim. Grozdea, Bilculescu Al., Stoianovici Const., Stanescu N., Popescu Necescu, Vasilescu Duca, Dim. Pasou, Dobrescu Toma, Balaceanu és Ionescu. A választást december 8-án tartják meg.

„Tökéletes nő” heres

az angol televízió

Az angol televíziós állomás, mely a jövő év elején kezdi meg működését, nem egykönnyen megoldható probléma előtt áll. Bemondónőre van szüksége, de ennek a bemondónőnek olyan tulajdonságokkal kell rendelkeznie, amelyek csak a „tökéletes nőben” találhatók meg. Nem elég a kellemes hang, mint a rádiónál. A televízió bemondónőjét ugyanis látni is fogják a hallgatók.

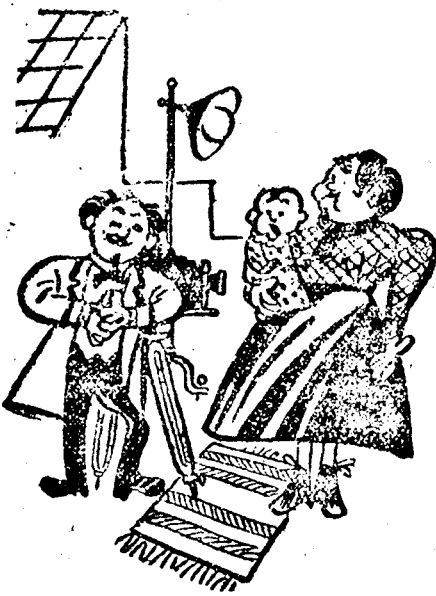
— Annak a nőnek, aki ezt a munkát el fogja látni — mondta Gerald Cock, az angol rádió televíziós osztályának igazgatója — egészen kivételesen bájosnak kell lennie. Kifüggő tényképpárral kell rendelkeznie. Az emlékezőtehetségének is nagyon jónak kell lennie, mert nem olvashatja papírról a bemondásait. Fel fog állni, kedvesen mosolyogni fog és emlékezetből fogja bemondani a műsorszámokat. De nem elég, hogy a férfiaknak tetssek, saját nemének tetszését is meg kell nyernie. Még nem választottuk ki a bemondónőket.

— Havazás Sinaian. Bucurestiből jelentik: Ma reggel Sinaian és vidékén megkezdődött a havazás.

— Magyar tanerők a magyar kisebbség lakta vidékeken. Az aradi tanfelügyelőségen most készültek el azok a táblázatok, amelyek szerint az üresedésben lévő tanítói állásokba november 15-iki hatállyal végleges tanítókat neveztek ki és a helyettesek beosztása is megtörtént. Igrisan aradi tanfelügyelő a táblázat összeállításánál szem előtt tartotta, hogy a kisebbségek kívánalmainak is eleget tegyenek és a magyar lakta vidékekre magyar tanítókat és tanítónőket helyezett.

— Strasser kesztyűi a legmelegebbek. 6074

Egy skót!

— Nézze, Mester, csináljon két szép képet a fiacskáimról... Ikrek...

— Hol van a másik fiacskó?

— Othon hagytam, de pont olyan az is, mint ez. Maga csinál egy felvett róla és az egyiket elülről, a másikat pedig megfordítva kopirozza át a lemezről...

— Új jegyző az aradi törvényszéken. Az igazságügyminisztérium új jegyzőt helyezett az aradi törvényszékre, Dugarescu N. bírósági tisztviselő személyében, aki eddig a buzai törvényszék teljesített szolgálatot. Az új jegyzőt a mászó szekcióhoz osztották be.

— Aradi uriaszony halála. Özv. M a r e k S. muné szül. Klein Etelka ismert aradi uriaszony november 18-ikán 72 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz az aradi izr. temető halottas házából. Az elhunytban Kánya Gyuláné szül. Marek EHA édesanyját gyászolja.

— Az állam nyelvtől kell bírniok a nyugdíjba vonuló pénzügyi tisztviselőknél. Az aradi pénzügyigazgatóság ma miniszteri rendelet érkezett, amely közli, hogy a jövőben mindazoknak a tisztviselőknél, akik nyugdíjba vonulnak, igazolni kell, hogy bíriák az állam nyelvtől és a nyelvvizsgán megteleleltek. A rendelet utóbbi kitétele némileg érthetetlen, mert hiszen a pénzügyi tisztviselők közül még senki sem jelent meg nyelvvizsgán. Egyébként a rendelet önmagában véve is újabb sérelmet jelent, mert könnyen módot ad arra, hogy egyes kisebbségi tisztviselőket megfoszsanak nyugdíjuktól, annak ellenére, hogy a nyugdíjra minden joguk meg lenne.

— Follinuszné-Csigeházy Etel balesete. Kedden kisebb baleset érte Str. Cercetasilor 21. számú lakásán Follinuszné-Csigeházy Etelt, a nyolcvan éves volt aradi színésznőt, aki nemrégiben ünnepelte meg színpadra lépésének ötvenedik évfordulóját. A művésznőt háziorvosa, dr. Török Dezső megvizsgálta, majd utasítására az aradi kórházba szállították, ahol nyomban kezelés alá vették.

— Egy hónapig fogháza rélték a galsal mezőrt, aki véletlenül agyonlőtte barátját. Ez augusztusában történt, hogy Mic Todor galsal mezőrt a revolverével babrált. A fegyver véletlenül elsült és a golyó súlyosan megsebesítette Ardelean Todor pástort, akit életveszélyes állapotban szállítottak Aradra. Itt megállapították, hogy nem menthető meg, mire a haldokló azt kívánta, hogy vigyék haza, családja körében akar meghalni. Kívánságát teljesítették, azonban Ardelean már nem érhetett haza, utközben a villamoson meghalt. A gondatlan mezőrt ma vonták felelősségre, miután azonban a tanúk kihallgatása során megállapítást nyert, hogy véletlen szerencsétlenség történt, a bíróság egy havi fogháza ítélte Mic Todort, a büntetést pedig három évi próbaidőre felfüggesztette.

— Chilevitz Hermann előadása a „Forrongó Kelet”-ről. A Wizo mai előadásán Chilevitz Hermann a Keleten élő népek helyzetével foglalkozott. Az előadó a japánokról és India népeiről kimerítő beszámolót tartott. Ezeknek a hatalmas népeknek az a legnagyobb hibája, hogy egységessé sohasem válhatnak. Bánarabia gondolata megvalósíthatatlan — mondta. — Saukát Ali, aki pánizlám agitátor, azon dolgozik, hogy Mekka és Medina helyett Jeruzsálemet tegyék meg a muzulmán világ székhelyéül. A muzulmánok azonban már a világháború alkalmával is megmutatták, hogy a nemzeti érzés nagyobb bennük, mint a vallási fanatizmus. Az előadó ezután bővebben tárgyalta a Britt Birodalom politikáját, amely legnagyobb kerékkötője a pán izlám kérdés megvalósulásának, miután Palesztinát és Transzjordániát a zsidóknak adta át. Mindezen kérdéseit figyelembe véve, megállapíthatjuk — mondta az előadó — hogy Palesztina ma az az ország, ahol nincs zsidókérdés, a zsidók legfeljebb a feleletet jelentik.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbe hozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

— Egy egész családot rugott össze egy kő. Erdélyi József oradeai kupec néhány hónappal ezelőtt kociján a pecicai vásárra ment. A vásáron egyik lovat oly gondatlanul kötötte a szekérhez, hogy az állat, amely valamilyen zajtól megriadt, összerugta Katona Mihály pecicai földművest, Katona feleségét és két kisfiát. Az aradi törvényszék ma tárgyalta az ügyet és Erdélyit gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén 15 napi elzárásra ítélte, a büntetés végrehajtását pedig felfüggesztette.

— A Filharmonia Egyesület közli t. tagj, hogy a legközelebbi próba nem ma, szerda hanem holnap, csütörtökön este 9 órakor fog tartatni a Kulturpalota művészsobájában.

Meghalt Muzsnay Géza nyugalmazott főerdőtanácsos

Kedden délelőtt Arad egyik közbecsülésben alakja: Muzsnay Géza nyugalmazott főerdőtanácsos, az aradi református egyház világi elnöke nyta le örökre szemét. Muzsnay Géza, aki megfestesítője volt a puritán egyszerűséggel élő, nagytudású, mindig a köz javán munkálkodó férfiaknak, kiváló szaktudással rendelkezett s előbb mint főerdőtanácsos, később, mint az erdészeti főiskola tanára, működött Selmecbányán. Mindenki szerette és becsülte Muzsnay Gézát, aki az erdészeti tudományok terén valóságos szaktekintély volt. Nagy megbecsülést szerzett számára az „Erdőrendezés tan” című munkája, mely egyike volt a legjobb ilyen tárgyú szakkönyveknek. Clujon, majd Budapesten működött a miniszterium erdőrendezési osztályán és tizenhét évvel ezelőtt, nyugdíjba vonulása után, vonult vissza hivatali működésétől. Négy gyermekét gondos nevelésben részesítette. Néhány év előtt tragikus hirtelenséggel halt meg egyik leánya Petrányi Lászlóné, akinek halála mélyen megrendítette a gyermekeit rajongásig szerető öreg urat. De azért az egyházi teendők elvégzését fáradhatatlanul folytatta és magas kora abban sem gátolta meg, hogy szíllőjében foglalatossá legyen. Az utolsó napig dolgozott, szorgoskodott, bormintákat mutatott be a vendéglősöknek. Kedden délelőtt felkelt az ágyból, felöltözött, majd hirtelen rosszul kezdett panaszkodni és orvosért küldött. Odarohanó felesége fogta fel a karjaiba. Mire azonban, néhány perc múlva a kórházból elhívott inspekción orvos megérkezett, már csak a hűvös halált állapíthatta. A szívizület gyorsan és fájdalom nélkül ölte meg a 70 éves öreg embert. Temetése november 21-én délelőtt 11 órakor lesz a felsőtemetői halottasházban.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.27, London 1513, Newyork 307.75, Milánó 24.90, Amszterdam 208.87 és fél, Berlin 123.65, Prága 12.72, Varsó 56.80, Belgrád 700, Bucuressti 2.50.

— Bratiana Dinu a királynál. Bucuresstiből jelentik: Öfelsége ma kihallgatáson fogadta Bratiana Dinu pártelnököt, valamint Antonescu pénzügyminisztert. Mamiu Iuliu több fontos megbeszélést folytatott a nemzeti-parasztpárt vezető egyéniségeivel.

— Angolelleses tüntetések Milanóban. Londonból jelentik: A „Reuter” ügynökség milánói tudósítója jelenti, hogy az angol konzulátus épülete előtt nagy angolelleses tüntetés folyt le. Hatalmas diáktömegek vonultak fel és az épület előtt ezt kiáltották: „Le Edennel, le Nagybritanniával!” A konzulátust 800 carabinieri őrizte és így a tüntetők nem hatolhattak be az épületbe. A vilámapostásokon angolelleses röpiratokat osztogattak.

— Újabb kihallgatások a Skoda-ügyben. Bucuresstiből jelentik: A vizsgálóbíró ma folytatta a Skoda-ügyben megkezdett újabb kihallgatásokat. A vizsgálóbíró idézést küldött Mihalachenak, Mirto Eduardnak, Condeescu, Samsonovici és Mardarescu tábornokoknak.

Az aradi Zsidó Nemzeti Szövetség ma este rendes diensztet és tagavatást

— Előadók: Dr. Fuchs Albert, Háber László és Fischer Ferenc.

— Antiszemita tüntetések a budapesti egyetemeken. Budapestről jelentik: Az egyetemeken ma délelőtt kiújultak az antiszemita tüntetések, amelyeknek középpontjában a Muzeum-körúti bölcsészeti fakultás udvarán lejátszódott események állottak. Az egyetemi hallgatók nagy számban gyülekeztek össze az egyetem udvarán és antiszemita dalokat énekeltek. A tüntetés során több helyen verekedésre került a sor. A rendőrség hamarosan kivonult, de az összeütközéseket nem akadályozhatta meg, mert a verekedések most már az egyetem falain belül történtek. Az egyetem rektora az előadásokat beszüntette. Kornis budapesti rektor ma hirdetésben közölte az egyetemi hallgatókkal, hogy az egyetemet továbbra is zárva tartja. Nyugalomra intette a diákságot és felhívta, hagyja abba a rendezvényeket, nehogy a további zárvarartás miatt elveszítse félévüket. Ma este fél kilenckor kezdődött a Vigadóban a legitimisták szokásos Ottó-vacsorája. Miután olyan hírek terjedtek el, hogy az egyetemi diákság tüntetésre készül, a Vigadó környékét erős rendőri készséggel szállta meg és csak igazoltatás után engedték át a közönséget a Vigadóhoz.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli igazlatot:

HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.

KAIN: Piața Avram Iancu

NIEDERMAYER: Piața Sft. Sava.

Rheuma! A SPIRITIN!

LEGUJABB

Kémkedés vádjával letartóztattak Angliában egy német regényíró

Londonból jelentik: Szenzációs letartóztatást hajtott végre kedden, az esti órákban az angol politikai rendőrség. A letartóztatás Margate tengerparti városban történt, ahol őrizetbe vették kémkedéssel vádolva Gortz Hermann dr. német regényíró, aki már hosszabb ideje megfigyelés alatt áll. Az előzetes nyomozás kiderítette, hogy a regényíró az angol légi haderő egyik fontos kikötőjével állott összeköttetésben és a Gortznál

tartott házkutatás alkalmával a detektíveknek sikerült egy fontos hadititkot tartalmazó okiratot találniok. A letartóztatás után az angol kémelhárító egyik szakértője utazott le Margateba és az ő jelenlétében folyt le a kihallgatás, majd a regényíró Londonba vitték és a brightoni börtönben helyezték el. A részleteket titkolják és az ügy főtárgyalása is zárt ajtók mögött fog lejfolni, miután Anglia fontos hadititkairól van szó.

— Katasztrófia Brüsszelben. Brüsszelből jelentik: Tegnap este egy teherautó összeütközött egy villamossal. A szerencsétlenség következtében két személy meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült.

Szemüveg vásárlás

bizalom dolga, vegye:

KUNszaklászterésznél

a legjobbat kapja

6170 ARAD, Bulev. Regina Maria No. 18.

— Epe- és májbetegségeknek, elsősorban epehólyagkatarrus, epeköképződés és sárgaság esetében a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek funkciót élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

Színház - Művészet

Gábor Mara

bemutatkozása az aradi színházban

Az elmúlt sziniszazon nagyszerű operettjében: az „En és a kisöcsém”-ben mutatkozott be az aradi színház új szubrettprimadonnája, Gábor Mara, akinek érkezése elé már nagy érdeklődéssel tekintett a színházlátogató publikum. A bronzhaju, kitűnő alaku színésznő kellemes hangjával, közvetlen játékával, tiszta kiejtésével már a bemutatkozás pillanatában megnyerte a közönség szimpátiáját. A fiuruhás szerepben gaminos jókedve igazi derült varázsolt a színpadra. Főerőssége azonban kitűnő táncstudása, mely az akrobatikus nehézségeket is könnyedén és sok gráciával oldja meg. Ifj. Szendrey Mihály, aki máskor az operettek főerőssége, szokatlan indiszpozícióval küzdött. Felhő Ervin derűs figurája öntött életet az előadásba. A többi szereplők, a színház régi gárdája fölül megszokott jó teljesítményt nyújtottak.

AZ ARADI VÁROSI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán: Aki mer, az nyer. Operettpremier.

Csütörtökön: Román előadás.

Pénteken: Aki mer, az nyer. Operett, Hienz Helly fellépésével. Másodszor.

Szombaton: Aki mer, az nyer. Harmadszor.

Vasárnap délután 3 órakor: En és a kisöcsém. Operett. Gábor Mara fellépésével.

Vasárnap délután 6 órakor: Jó üzlet.

Vasárnap este 9 órakor: Aki mer, az nyer.

Operett. Negyedszer.

* Ma, szerdán este a színház igazgatósága az „Aki mer, az nyer” című szenzációs operett-szláger bemutatójával kétségtelenül meg fogja hódítani városunk színházbajáró közönségét. Az igazgatóság parádés szereposztásban hozza ki ezt a kitűnő operettet, amennyiben a két vezető nő szerepet Gábor Mara és Hienz Helly primadonnákra osztotta. Hienz Helly az énekes primadonna szerepében ugyancsak vetekedni fog Gábor Marával, hogy minél zajosabb és tökéletesebb sikert arasson ez a mulatságos, kitűnő zenéjű operett. A férfi főszerepekben Felhő Ervin úgyis mint rendező, továbbá a kitűnő Székely Bálint, ifj. Szendrey, Kozma Hugó, Kovács fogják művészetükkel emelni az est sikerét. Városszerte nagy az érdeklődés ezen kitűnő operett iránt és éppen ezért ajánlatos előre gondoskodni a helyekről, amelyeket a pénztár már napok óta árúsít.

Windholz Béla dr. előadása ma az Iparos Kulturházban

a Kölcsey-Eletiskola téli munkájának megnyitása. Hat esztendeje, hogy a Kölcsey-Egyesületnek ez az „Anyák Iskolája” címe: megindult a társadalom minden körében népszerű intézménye kitűnően népszerűsíti a haladó műveltség tudományos eszméit. Az Eletiskola szerdán a központi fekvésében mindenkinek könnyen megközelíthető Iparos Kulturház fűtött, barátságos termében eddig mindig többszáz főnyi közönség találkozott a szórakoztatóan tanulságos előadások meghallgatására. A márciusi tervezett szerdai előadássorozatban érdekes hasznos tudnivalókat fognak közölni városunk értelmiségének legjobb előadói mellett az ardeali írásmesterség egy-két kiválósága is. Windholz dr. ma a társadalmi életnek, különösen időszerű problémájának, a házasságnak sokágu szövevényét fogja kibontani. Windholz dr. alapos tudományos képzettségét és közvetlen előadóképességét a Kölcsey-Eletiskola törzsközönsége évek óta nagyrabecsüli. A mai előadás is este 6 órakor kezdődik és mindenkinek ingyenes. Miután a rendező Kölcsey-Egyesület a fűtött, világított terem bérlet tagjainak csekély díjából fizeti, mert más vagyona nincs, kéri azokat, akik még nem tagjai az egyesületnek, lépjenek be a Kölcsey-Egyesület tagjai közé, hogy mentől több szerdai előadást rendezhessen mindenki számára ingyen.

— Lebontják Bucuressti régi vásárcsarnokát. Bucuresstiből jelentik: A régi vásárcsarnok bontási munkálatait megkezték. Néhány napon belül eltakarítják a romokat és az így szabaddá váló teret rendezni fogják. Itt építik fel a patriarchatus új palotáját, amelynek alapkövét június 8-án, a restauráció évfordulóján fogják elhelyezni.

— A „maglaviti csodapásztor” Bucuresstibe utazik. Bucuresstiből jelentik: Petrache Lupu, a „maglaviti szent” annak a kívánságának adott kifejezést, hogy Bucuresstibe megy, mert szándékában áll különböző templomokban segédkezni az istentiszteleteknél. A „szent” autóval érkezik a fővárosba.

— Új cukorkaüzlet Aradon. Kellemes meglepetést jelent az aradiak számára, hogy az egyik népszerű társaságbeli uriaszony: Pellegrininé a Duca-uccán újszerű cukorkaüzletet nyitott. A tulajdonosnő, aki egyben iparművésznő is, a legkiválóbb ízléssel összeválogatott Mikulásokkal, saját festésű dobozokkal, ünnepi csomagokkal és más márkás inycenségekkel várja vevőközönségét. A felhalmozott újdonságok tömege, valamint a kitűnő minőségű tea, kakao, keksz, csokoládé és desszertkülönlegességek a legkényesebb igényeket is kielégítik. A tulajdonos szimpatikus egyéniségének varázsával, szakmai készségével, áruinak kiválóságával már a megnyitáskor nagyszámu vevőközönséget vonzott és remélhetőleg üzlete Arad uritársadalmának kedvenc bevásárlási forrása lesz.

— Rendőrségi hírek. Albreczky Béla. Ioan Calvin-ucca 6. szám alatti lakos feljelentést tett, hogy nyitva maradt lakásából ismeretlen tettesek 8000 lei értékű ruhaneműket és ékszerket vitték el. — Özv. Müller Mátyásné, Str. Aprodul Purice 37. szám alatti lakos feljelentést tett, hogy háza udvaráról 1000 lei értékű baromfit loptak el. Kerner József, aradul-nou-i, Mihai Viteazul-ucca 96. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 3028 számú, 3000 leit érő kerékpárját ellopta. A rendőrség valamennyi ügyben megindította a vizsgálatot.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Itália elleni szankciók életbeléptetésének első napján is többszáz vagon mezőgazdasági árucikket exportáltunk Olaszországba

A királyi rendelet eddig ismeretlenül maradt részletei — Az uralkodó által aláírt határozatból hiányzik a petrolium, a benzin és az olaj — Aranyat, ezüstöt, pénzt szabad Itáliából behozni

Lapunk keddi számában bucuresti-i jelentés alapján ismertettük az Olaszország elleni megtorló intézkedéseket tartalmazó, hétfőn kiadott két királyi rendeletet. Az uralkodó által aláírt dekrétum részletesen felsorolja, hogy milyen árucikkek kivitele és átvitele tilos Olaszország számára és hogy mely áruk behozatalát tiltja el a kormány.

A már közölt jelentés kiegészítéseképpen ismertettük, hogy Olaszországból tilos behozni bármilyen árucikket, kivéve az arany- és ezüstrudakat, valamint különböző pénzeket. De Olaszországból származó más árukat, mégha Itálián kívüli országokban dolgozták is fel azokat, nem engednek át a határon. Érdekes, hogy az Olaszországból jövő utasok csomagjaira, az olasz lapokra s könyvekre ez a tilalom nem vonatkozik, tehát ezek hozzánk a jövőben is ugyanúgy szállíthatók, mint november 18-a előtt.

A második rendelet több szakaszban sorolja fel, hogy mely cikkek kivitele, átvitele és reexportja tilos Itália számára. Az első pontban olvashatók ezek: ló, öszvér, szamár, bármilyen igás állat. Ezután következnek: kaucsuk, alumínium, vas (nyers és feldolgozott állapotban) bauxit, krom, mangán, nikkell, titán és ezeknek összes keverékei.

A petrolium és ennek termékei: a benzin és

az olaj nem szerepelnek a tilos kiviteli áruk között, tehát ezek exportálhatók.

Érdekes azonban, hogy a petrolium és termékei már november 18-án hiányoztak abból a kimutatásból, amely a constantai kikötőn át Olaszországba exportált árukat tartalmazza, holott ezelőtt csaknem naponta olvashattuk az Itáliába exportált áruk között a kőolajat és termékeit.

Ellenben a fővárosi lapok telefonjelentése szerint november 18-án 490 ezer kilogramm kukoricát, 60 ezer kilogramm celozót, 150 ezer kg. zabot, 286.300 kg. kenderet és 77.400 kg. paszulyt indítottak utnak Constantából Olaszországba.

Végül közöljük a Banca Nationala igazgatóságának következő felhívását: A külügyminisztérium 65.219. számú, e hó 16-án kelt értesítése alapján a Népszövetség tizennyolcas bizottságának határozata végrehajtandó, mindenkit figyelmeztetünk, hogy az Olaszország elleni megtorló intézkedések november 18-án életbeléptek, tehát megtiltunk bármilyen lira-befizetést a román-olasz clearing számlára, mert ilyen befizetéseket a Banca Nationala nem fogadhat el és éppen ezért a román-olasz kereskedelmi szerződésnek ezt a pontját felfüggeszti.

Nistor munkaügyi miniszter érdekes nyilatkozata a nemzetközi munkaügyi hivatal terveinek megfelelő új egységes munkatörvény megalkotásáról

„Elődeim szociális jellegű törvényei ellentétben állanak a nemzetközi munkaügyi hivatal irányelveivel“

Rövid idővel ezelőtt bucuresti-i jelentés alapján megemlékeztünk arról, hogy Nistor munkaügyi miniszter kivánsága alapján Roman Valer államtitkár egységes munkakodexbe foglalja a most érvényben lévő iparpártolási, valamint az ipari és kereskedelmi képesítésről szóló és ezekkel harmonizáló egyéb törvényeket. Az akkor közölt híradás szerint az Ipartestületek megszüntetését is tervezik és azoknak vagyona a Munkakamarák tulajdonába megy át.

Most azt jelentik a fővárosból, hogy Roman államtitkár törvényjavaslata már elkészült és holnap átküldik a törvényelőkészítő bizottsághoz, amelytől a parlamenthez juttatják és a munkakodexel már legközelebb foglalkozik a képviselőház és a szenátus. A törvényjavaslatról Nistor munkaügyi miniszter a sajtó számára az alábbiakat mondta:

— Az előbbeni munkaügyi miniszterek a szociális jellegű törvények készítésénél elsősorban nemzeti szükségletek kielégítéséről gondoskodtak és csak másodsorban vették figyelembe a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal irányelveit,

már pedig a többi államok az ilyen jellegű törvényeket a nemzetközi munkaügyi irányoknak is megfelelően alkotják meg. Ez az oka annak, hogy nálunk bizonyos szociális törvények ellentétben vannak egymással, holott a nemzeti és a nemzetközi irányokat jól össze kell egyeztetni. Ez most nálunk is megtörténik, mert a napokban készült munkakodexet ezeknek az elveknek alapján szerkesztettük meg. 1922-ben Marzescu volt igazságügyminiszter már meg akarta alkotni ezt a munkakodexet, de tervét nem vihette keresztül. Mi azonban megvalósítjuk.

— Hogy a munkaadók és alkalmazottak érdekei teljesen kielégítenek, véleményt kértünk mindkét csoporttól és ezek figyelembevételével készült a munkakodex.

Az iparpártolás irányelveit, a szakmunkások megfelelő kiképzését, tanonc otthonok, ipariskolák és továbbképző szakkurzusok megszervezését is tartalmazza a törvény, valamint gondoskodik a külföldre küldendő kisiparosok és szakalkalmazot-

tak ösztöndíjairól is. Személyesen jártam be az ország különböző ipari vidékeit és közvetlen tapasztalat alapján készült a törvénytervezet, amelyben arról is vannak szakaszok, hogy minden külföldi állampolgárságu speciális munkás mellett két-három román munkás dolgozzon a szakma kitűnő el-sajátítása céljából — fejezte be nyilatkozatát Nistor miniszter.

Aradon és Aradmegyében általában kielégítően fizették a november 15-iki konverziós részletet

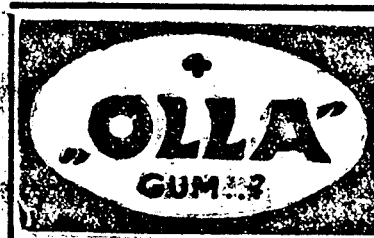
De ott, ahol nagyon rossz volt a termés, még egy részletet sem egyenlítették ki — Aradmegye és a Banat több helyén emiatt több árverést tüztek ki —

Több cikkben felhívtuk a konverziós adósok figyelmét arra, hogy november 15-én válik esedékessé a konverziós tartozások harmadik részletének fizetése. Az első részlet a múlt évben, a második ez év májusában és a harmadik e hónap 15-én volt esedékes. Ez a harmadik dátum különösen azért fontos, mert a törvény értelmében azokkal szemben, akik az előbbeni részleteket nem egyenlítették ki és november 15-én sem fizettek, a hitelező nemcsak pert indíthat, hanem árverést is tüzhet ki.

Az Aradi Közlöny munkatársa több aradi pénzügyesnél érdeklődött, hogy az itteni és környékbeli konverziós adósok miképpen tették eleget részletfizetési kötelezettségüknek és a válaszokat az alábbiakban foglaljuk össze:

A legrégebb aradi intézet teljesen meg van elégedve az adósokkal, mert azok pontosan tették eleget részletfizetési kötelezettségüknek.

Egy másik konverziós takarékpénztár szintén kielégítőnek találja a törlesztéseket és ezért nem is perelte adósait. Ennél az intézetnél most többet törlesztettek, mint amikor a második részlet volt esedékes, mert akkor a tavaszi mezőgazdasági munkálatok akadályozták meg az adósokat a pontos fizetésben. Azonban most, amikor a termést már régen betakarították, mindenki igye-

Ne kísérlet
zen egészsé
vel, kérjen
kimondotta
eredeti
„OLLA“
övserzt,

mely megóvja Önt nemi betegségektől. 1164

Az olasz kormány megtiltotta az ötszáz és ezer lírás bankjegyek kivitelét

A Banca Nationala aradi fiókjához rendelet érkezett, amely közli, hogy az olasz kormány megtiltotta az ötszáz és ezer lírás bankjegyek kivitelét és úgy intézkedett, hogy Olaszországból külföldre egy-egy utas csak maximálisan kétezer lírát vihessen ki, de ezt is száz lírás bankjegyekben. A Banca Nationala ezért a jövőben ötszáz és ezer lírás bankjegyeket nem vált be és csak száz lírás bankjegyeket fogad el beváltásra. Ugyanakkor azoknak, akik lírával beváltás végett jelentkeznek, igazolniuk kell, hogy meg volt az engedélyük a felmutatott összeg kivételére és fel kell mutatniok utlevelüket is.

A jegybank központja egyébként rendeletileg figyelmeztette fiókjait, hogy vigyázzanak az olasz csekkek beváltásánál, mert vannak olyan csekkek, amelyeken az a felírás szerepel, hogy csak Olaszországban hozhatók forgalomba. Ezeket a csekkeket a Banca Nationala természetesen nem váltja be, mert azokat nem tudja értékesíteni.

— Most kerül aláírásra a hunedoaramegyei lami gyárak számára Németországban felvett 6 millió leies kölcsön szerződése. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a „Rimma“ név alatt tömörült államkincstári aranybánya és vasgyári üzemek számára 500 millió lei kölcsönt vett fel a kormány. A hatalmas összeg ellenében Németországból modern gépeket kapnak ezek az üzemek, amelyek között szerepelnek a hunedoaramegyei vas- és fémáru gyárak is. Az erről szóló szerződést most vizsgálta felül egy speciális bizottság, amely az egyezmény néhány pontját módosította és ehhez hozzájárult a kölcsöntadó német pénzcsoport vezetősége is. A módosítások szerint a németországi gépek vételárának kiegyenlítését a Banca Nationala kivánsága szerint vagy német márkában vagy árucseré alapján román árucikkkel fizetjük és pedig kliringben (folyószámlán) leendő elszámolással. A németek a gépekért részletfizetéseket is elfogadnak és ezért bizonyos kedvezményeket kapnak, de ezek az engedmények nem szerepelnek az eredeti szerződésben. Az 500 millió leies kölcsönre 250 millió lei értékű gépeket már a legrövidebb idő alatt ideszállítanak a németek és a kincstári üzemek vezérigazgatósága ezeket a modern felszereléseket a hunedoaramegyei vas- és fémáru gyárakban szerelteti fel.

kezett tartozására törleszteni, úgy, hogy perlés nem vált szükségessé.

Majdnem ugyanez a helyzet a többi aradi bankoknál és takarékpénztáraknál is. Általában az intézetek megértést tanúsítanak a konverziós adósok iránt, azonban az olyanokat, akik törleszteni bírnának és mégsem fizettek ki egyetlen részletet sem, kénytelenek voltak beperelni, sőt árveréseket is tüztek már ki.

— Az importcikkek középértékének felemelése alapján inkasszálандó illetekekből egymilliárd lei új bevételre számít a pénzügyminisztérium. Bucurestiből jelentik: Az 1936—37. évi állami költségvetés összegeinek gyarapítása céljából a pénzügyminisztérium fokozni akarja a behozatali árukból inkasszálандó import-illetekeket is. Ezt azonban úgy akarja keresztülvinni, hogy ne kelljen a taksákat emelni. E célból csupán a behozatali áruk középértékét és forgalmi adóját akarja emeltetni és az erről szóló törvénytervezeten már dolgoznak a pénzügyminisztériumban. Remélik, hogy ebből egymilliárd lei többletbevétele lesz államnak. Leginkább a külföldi luxusárúk: mek, csemegék, piperecikkek, stb. középfogják emelni, hogy azoknak behozatali tából több bevétele legyen a kincstárnak.

SPORT KÖZLÖNY

A Sparta a másodosztály őszi bajnoka, az Astra és Fortuna előtt

A másodosztályu bajnokságban a „hivatalos” fordulók végetértek és már csak néhány elmaradt mérkőzés van hátra, amelyek azonban már az első három helyezést nem befolyásolják.

A bajnokságot összel a Sparta csapata nyerte.

az az együttes, amely az elmúlt évben az elsőosztályból kiesett, de amelyet szakértő kezek olyan nagyszertűen reorganizáltak, hogy a mai elsőosztályban is komoly szerepet játszana. A második helyen az Astra végzett, amely szintén óriási javuláson ment keresztül és egyike a legszámottevőbb másodosztályu egyesületeknek. A harmadik helyre a Fortuna kitűnő gárdája küzdötte fel magát és ez az együttes is hétről-hétre emelkedő formát mutatott. A további helyezések során csupán a Banatul nyegedik, valamint a Lyra utolsó helyezése biztos, a további helyekért még folynak a küzdelmek.

A szövetségi díjban mindössze két meccset játszottak le vasárnap és itt a sorrend csak lényegtelen változást hozott.

Az első hely kérdése a Gloria és az AMEFA között dől el.

a hátralevő mérkőzések során annak a csapatnak a javára, amelyik nem veszít pontot (kevesebbet veszít) vagy amelyik jobb gól-

arányt szerez a hátralevő meccseken. A két táblázatot alább adjuk:

Másodosztályu bajnokság:

1. Sparta	12	10	2	—	47	9	22
2. Astra	12	8	3	1	34	13	19
3. Fortuna	12	8	1	3	34	17	17
4. Banatul	11	6	3	2	30	15	15
5. Titanus	11	5	2	4	19	15	12
6. Slavia	10	5	1	4	25	13	11
7. Victoria	11	5	—	6	16	22	10
8. Virtutea	7	4	—	3	8	13	8
9. Vulturul	10	3	1	6	12	31	7
10. Concordia	10	2	2	6	14	31	6
11. Crisana	11	2	1	8	12	31	5
12. Patria	11	2	1	8	10	28	5
13. CS Lyra	12	1	1	10	7	30	3

Szövetségi díj:

1. Gloria	8	7	1	—	55	5	15
2. AMEFA	8	7	1	—	46	7	15
3. Olimpia-PTT	8	6	—	2	26	13	12
4. CAA	8	5	1	2	35	20	11
5. SGA	9	5	1	3	22	16	11
6. Tricolor	7	4	1	2	27	16	9
7. Hakoah	6	2	1	3	19	23	5
8. Intelegerea	9	2	1	6	13	34	5
9. Transilvania	8	2	1	5	14	37	5
10. Juventus	8	2	—	6	17	36	4
11. Sparta	7	2	—	5	13	33	4
12. Soimi-CFR R. A.	5	—	—	5	2	21	—
13. USA	5	—	—	5	2	30	—

Heti futballműsor

Nemzeti bajnokság: Bucurestiben: Unirea-Tricolor—CFR (szombaton), Venus—Crisana (vasárnap). Aradon: AMEFA—Universitatea. Timisoarán: Ripensia—Juventus. Oradeán: CAO—Chinezul.

Kerületi bajnokság I. oszt.: Unirea—Transilvania.

II. oszt.: Virtutea—Vulturul (esetleg más elmaradt mérkőzések).

Szövetségi díj: Transilvania—Soimi, Tricolor—Juventus, AMEFA—Hakoah, CAA—Olimpia-PTT.

Ifjúsági bajnokság A) és B) csop.: Elmaradt mérkőzések.

Az Admira az őszi bajnok Ausztriában

Bécsből jelentik: Vasárnap fejezték be Ausztriában az osztrák bajnokság őszi fordulóját, amelyen az Admira biztosította őszi elsőségét. Az eredmények az alábbiak: Admira—Vienna 2:1 (0:0). Rapid—Austria 2:0 (0:0). FC Wien—WSC 0:0. Az élcsoport állása a következő:

1. Admira 19 pont, 2. Rapid 15 pont, 3. Vienna 15 pont, 4. FC Wien 14 pont, 5. Libertas 13 pont.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.
Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler
Utazási és vizumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

Jótekonycélú mérkőzés december 1-én Aradon

December 1-én Vidák Ferenc, az SGA egykori kiváló futóbajnoka, valamint későbbi kitűnő játékosnevelője kezelési költségeire jótekonycélú mérkőzést bonyolítanak le. Vidák Ferencnek ugyanis súlyos szembaja van, amely operatív beavatkozást igényel. A kitűnő sportember az SGA-ban nagyszerű játékosgárdát nevelt fel, akik közül ma is számosan eredményesen szerepelnek. A december 1-iki jótekonycélú mérkőzésen Vidák neveltjei, az SGA egykori törpecsapata mérkőzik egy erős kombinált együttesel. Az egykori törpecsapat a következő összeállításban szerepel: Bosnyák (Gloria)—Illin (Transilvania), Halbauer (SGA)—Heller (SGA), Szerb (SGA), Csányi (SGA)—Körösladányi (Gloria), Parjol (Olimpia PTT), Szinder II. (USA), Szida (AMEFA), Schwartz (SGA). Tartalékok: Szegedi (SGA) és Bahner (Hakoah).

Két ponttal vezet a Sunderland az angol ligában

Londonból jelentik: Az idegenbeni játszó csapatok közül a mai 15. forduló után, csak a vezető Sunderland és a negyedik helyezett Arsenal tudott győzni. A második Derby County megosztotta a pontokon a Birminghammal. Feltűnő a Blackburn súlyos veresége a Middlesbrough-tól.

Az élcsoport állása:

1. Sunderland	46:25	22
2. Derby County	24:14	20
3. Huddersfield Town	24:18	20
4. Arsenal	31:17	17

Eredmények:
Aston Villa—Chelsea 2:2, Bolton Wanderers—Manchester City 3:3, Brentford—Sunderland 1:5, Derby County—Birmingham 2:2, Everton—Arsenal 0:2, Huddersfield Town—Stoke City 2:1, Middlesbrough—Blackburn Rovers 6:1, Portsmouth—Leeds United 2:2, Sheffield Wednesday—Grimsby Town 3:0, Wolverhampton Wanderers—Liverpool 3:1, Preston North End—West Bromwich Albion 3:0.

O Tallinban a három nemzet birkózóversenyét az esztek nyerték meg. Az eredmények: Finnország—Magyarország 6:1, Esztország—Magyarország 5:2, Esztország—Finnország 5:2.

Mindenfélől

Nyork

Miss Sophie Tucker, a népszerű amerikai színésznő „Az Egyesült-Államok Mistinguett-je” szomorúan vallotta be egy újságírónak, hogy betöltötte 40. évét. Ebből az alkalomból egy klubot alapított Miss Tucker. A klub neve: „40 éves korban kezdődik az élet”, a célja pedig az, hogy a név helyességét bebizonyítsa. Ezrével iratkoznak be a klubba a 40 éven felüliek. De csak férfiak. A nők egyelőre nem akarnak ilyen nyílt vallomást tenni korukról.

Csikágó

Új divathat terjedt el Csikágóban. Ceylon környékéről hozták a matrózok. Az a különös tulajdonsága van a körülbelül tenyérnagyságú, zöldes-vörös fényben csillogó halmak, hogy amint elsötétítik a szobát, amelyben tartják, hárfajátékra emlékeztető, kellemes zenei hangokat ad. Ezeket a hangokat uszóhólyagjának ritmikus felfuvásával és összehuzásával idézi elő.

Mexikó

A hadügyminiszterium revólverrel szerelte fel a falusi tanítókat és tanítónőket. A különös intézkedésnek az az oka, hogy ellenforradalmi szervezetek, melyek az újonnan bevezetett választási irányzatot nevelés ellenségei, az utóbbi években tömegesen követnek el gyilkos merényleteket a védtelen falusi tanítókat és tanítónőket ellen.

Moszkva

A londoni News Chronicle egy tudósítója, aki most érkezett vissza oroszországi utjaról, arról számol be, hogy Moszkvában az emberek egyre lelkesebben hajszolják a különböző szórakozásokat és mulatságokat. Valóságos tánc-láz van a szovjet fővárosban. A nagy mozok tánc-termeket rendezték be, ahol a közönség addig táncolhat, amíg az előadás megkezdésére kell várnia. Ezek a tánchelyek meglehetősen különös látványt nyújtanak: a szegényesen, kopottan, gyakran rongyosan öltözött munkások és munkásnők nagy szenvedéllyel járják a modern angol és amerikai táncokat. Az élelmiszerjegyek nemrég megszűntek, úgy, hogy most a moszkvaiak némileg kibővíthetik étrendjüket. Az oroszok mindig értékelték a jó főzéshez és most jobban érvényesíthetik szakácsképeségeiket, mint az elmúlt 18 nehéz esztendő alatt.

Rajnavidék

A múlt éjjel betörők hatoltak be Königswinter rajnavidéki városban egy kereskedő villájába. A villa tulajdonosa egy óriáskigyót tart a lakásában. A hatalmas óriáskigyó megtámadta a betörőket és rájuk akart tekerőzni. A betörők rémülten segítségért kezdtek kiabálni, majd késéssel edekedeztek a kigyó ellen. Sikertől is megmenekültek, mire a házbeliek a helyiségbe szaladtak, csak a rémülten rohanó betörőket láthaták pillanatra. A hű kigyó belepusztult sérüléseibe.

Ankara

A rendőri biztonsági szolgálat különböző ágaiban eddig 23 női rendőr volt alkalmazva, akik különösen politikai vétségek miatt elrendelt nyomozásokban jól beváltak. A kormány most a fővárosi rendőrség kebelében 60 rendőrnőt fog alkalmazni.

London

Az angol bűrődalim légitörlem vállalat rendkívüli erőfeszítéseket tesz, hogy megszerezze Anglia számára a levegő uralmát. A vállalat tengerentúli vonalai számára 29 vti és 17 szárazföldi óriásrepülőgépet épített másfélmillió font költséggel. A „repülőszállodák” súlya egyenként 17 tonna lesz, 3000 lóerős gépek segítségével leszállás nélkül 2400 kilométert tudnak repülni, óránként 320 kilométer átlagsebességgel. Az óriási csónaktest kétemeletes lesz, fent a parancsnok és személyzet fülkét, a máthahelyiségeket és a villamoskonyhát, lent a fényesen berendezett utas-szalonokat, ebédlő-, dohányzó- és hálófülkéket helyezik el. A gépeket 1937-ben helyezik üzembe és Londonból Indiába három, Fokvárosba négy, Aradba hét nap alatt fogják repülni.

Halálosvégü revolver-közelharc két igazgató között a derna-tatarosi bányában

Halálra sebeztek Konovalov Hermann, a tatarosi bánya volt igazgatóját

Oradeáról jelentik: Tegnap délután a derna-tatarosi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a tatarosi szénbányák irodahelyiségében megdöböntő gyilkosság játszódott le. Konovalov Hermann, a bánya volt igazgatója, perben állott Gatovszky Leonida jelenlegi igazgatóval és tegnap délután valami elszámolása miatt utazott ki Gatovszkyhoz.

Hogy az irodában mi történt, ebben a pillanatban még nem lehet tudni. Annyi tény, hogy két revolverdörrenés elhangzása után az irodaszolgák és a tisztviselők berohantak az irodába, ahol megdöböntő látvány tárult eléjük.

Konovalov Hermann átlőtt fejét, nagy vertócsában feküdt holtan a földön, míg a szoba másik sarkában feküdt Gatovszky Leonida igazgató revolverlövéstől sebesülten.

A telefonjelentés vétele után autón kirohogott a helyszínre Fersigan vizsgálóbíró, Petruc ügyész, Berariu dr. törvényszéki orvos és Popescu őrnagy, csendőrszárnyparancsnok. A kiszállott bizottság megállapította, hogy a két igazgató szembenállva egymással, körülbelül 150 cm. távolságból egyszerre adták le a lövéseket és Gatovszky golyója Konovalov főütőerét találva, halálra sebezte. A golyó Gatovszky állkapcsán hatolt be, mely lágy részeket érintve, nem ejtett komoly sérülést.

Gatovszkyt autón beszállították a Szent József-szanatóriumba, ahol most műtét útján eltávolították a golyót és az orvosok véleménye szerint, pár nap múlva elhagyhatja a kórházat.

Hogy a két igazgató között a lövéseket

megelőzően mi történt, arra nézve senki sem tud felvilágosítást nyújtani. A rendőri bizottság ma délelőtt kezdi meg Gatovszky kihallgatását és ekkor minden bizonnyal kiderül, hogy mi indította a két embert a revolveres közelharcra.

A halálosvégü dráma mély megdöbbenést váltott ki a lakosság körében.

Öngyilkosság egy bécsi revüszínházban

Bécsből jelentik: Megdöböntő öngyilkosság játszódott le az elmúlt éjszaka Gyimes Vilmos „Femina” nevű revüszínházának ugynevezett sárga szobájában. Tizenegy óra tájban egy előkelő társaság foglalt helyet a sárga-szalonn egyik sarokasztalánál és a társaság egyetlen hölgytagja, egy feltűnően szép fiatal leány pezsgőt rendelt a pincérnél. Éjfél tájban, amikor a társaság már a hatodik üveg pezsgő fogvasztásánál tartott, a jókedvű fiatal leány néhány percre elhagyta a szalont, amikor pedig visszatért, a cigánynál magyar nótákat rendelt. Éppen az egyik legdivatosabb magyar dalt huzta a cigány a fiatal leány füleibe, amikor az halottségébe esett, majd eszméletlenül bukkott le székéről.

A gyorsan előhívott orvos megállapította, hogy a fiatal leány megmérgezte magát. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos Knösig Fanny 18 éves prágai urileány, aki vasárnap érkezett Budapestről Bécsbe Ausztriában élő rokonai látogatására. A fiatal urileány ugrált az öngyilkosságra, mert kézításkájában egy bucsulevelet találtak, amelyben bejelenti, hogy reménytelen szerelem miatt megy a halálba.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”

Egy hóra 70.
Negyedévre 210.
Félévre 420.
Egy évre Lei 840.—

Külföldre havonta 50.— Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regina Maria 19. Ferdinand 4. Telefon: 151.

Főkkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

KÖNYVEK

A társalgás és udvarlás könyve. A modern idők legmodernebb könyve ez a mű, amely azok részére készült, akik a társadalmi életben sikereket akarnak elérni. Forgó Jenő: „A társalgás és udvarlás” című könyve megtanít arra, hogy miként viselkedjünk, hogy mindenkit meghódítsunk, mert megtanít a helyes viselkedésre, az ötletes társalgásra, megismerteti a társas érintkezés szabályait és a módját annak, hogy ötletek, kellemes társalgók legyünk, ami a siker legfőbb titka. A kitűnő könyv 83 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

A siker és boldogulás titka. Méltán megérdemli ezt a meghatározást a maga nemében páratlan mű, amely most jelent meg hetedik kiadásban. Alexy E.: „A siker és boldogulás” című könyvről elmondhatjuk, hogy a titkok titkát tárja fel, mert azokkal a rejtelmes eseményekkel ismert meg, amelyek életünket irányítják és amelyeknek megismerése hozzásegít bennünket ahhoz, hogy egy irányítsuk sorsunkat, amint azt óhajtjuk. Ára 92 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a hasonló könyvek teljes jegyzékét Lepagenától.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig esupán :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVÉLEZÉS.

„HARRO” jeligére levél van. 6072

KEDVES URAMI Kérem, várjon csütörtökön d. u. 5 órakor az Uránia moziban. Téli kettőben. 6481

K. F. Láttalak. Te vagy az élet, cél, vágy, íri, hogy szeretsz mer: én vád-lak. Haragról álmodtam, ugy-e nem igaz? 6484

ALKALMAZÁS.

Nőifodrás-üzlet, „Dauerwelle” fel-szerelés: sel, eladó. Cim a kiadóban.

LAKÁS.

KLADO száraz szuterén helyiség, mű-helynek vagy raktárnak. Bul. Dragalina 4., Salamon. 6483

2 szoba, előszobás ucai lakás, frissen festve, december 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY jókarban lévő zongorát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérem le-jegni. 6480

KLADO egy waggon hereszéna. Libás-düllő. Poetulni 10 szám alatt. 6477

Hálózati rádió 8+1 lámpás kitűnő állapotban, ciserendű hangszórával sürgősen eladó Megtekinthető délelőtt 10-2-ig és délután 3-5-ig, Str. Eminescu 85., I. emelet.

FÜSZER- és rőfös-bereendezés keményfa-pu-dál eladó. Messer, Pelica. 6469

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépet tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, NOVEMBER 20

Bucuresti. 1.05: Gramofon 1.55: Gramofon 2.30: Gramofon 6: Rádiózenekar 7: Felolvasás. 7.20: Rádiózenekar. 8.15: Operák szerelmi jelenetei gramofonon 9.10: Grete Miletianu zongorázik. Serban Tassian énekel 1.08: Debussy: Szonáta fuvolára, hegedűre és hárfára 12.15: M. R. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I. 7.45: Torna Utána hanglemezek 11.20: Sven Hedin diákkori utja Perzsiába. Felolvasás 11.45: A 17-éves zongorista betegségei. Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—2.30: Beszkárt-zenekar. 2.40—3.20: Tokai András gondolat- és érzéskészlettel 5.10: A rádió diáklőrlője 5.45: Hírek 6: Liszt Ferenccel kezdődő Szent Cecilia elől. 6.40: Zongoravetkötés. 7.10: Bertha István szalonzenekara. 8: A nemzetközi vizsályok gazdasági háttere. 8.30: Hanglemezek 9.10: Surányi Lajos előadása. 9.40: Hírek 11.20: Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál 11.50: Lengyelországi benyomások. 12.10: A Mándits-jazz-zenekar műsora Kalmár Pál énekszámával. 1.05: Hírek — Budapest II. 6.45—7.05: Szalonzenekar 7.15—7.40: Elek Artur előadása 8.05—8.35: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 8.40—8.55: Szerb Antal beszél Shakespeare Szentivánéji álom-fáról. 9.15—9.55: Hanglemezek. 10.05—10.25: Hírek. 10.30—11.30: Szalonzenekar. — Bécs 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2: Beethoven: Mondschein-szonáta és Es-dur szonáta (Gramofon). 4.20: Gyermekeknek. 5: Hírek 5.05: Dalok és balladák gramofonlemezek. 6.20: Dr. Hans Peterka énekel, dr. Ludwig Miller zongorázik 7.35: Eszperantó 8.30: Szórakoztató zene. 9.25: Sím-f hangverseny. Beethoven-művek 11.20: Híres énekes-lemezek. 12.45—2: Régi bécsi melódiák. — Belgrad 12: Gramofon. 1:

Rádiózenekar. 2.15: Könyvű zene 5.30: Rádiózenekar. 9: Gramofon 9.30: Bécs. 11: Hírek. 11.20: Táncklemezek — Berlin. 1: Déli zene Saarbrückenből 3: Szórakoztató zene. 7.30: Schubert: Zongoraszámok. Allegro moderato. Adagio A-dur. 9: „Island Saga”. Volterthum operája. 11.30: Zenekari hangverseny.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 21.

Bucuresti. 1.05: Gramofon 1.55: Gramofon 2.30: Gramofon 6: Rádiózenekar. (Műsorát nem közlik). 7.20: Rádiózenekar. (Műsorát nem közlik). 8.40: Gramofon 9.15: Szimfonikus hangverseny. (Műsorát nem közlik). 11.15: Gramofon. 11.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Pályám emlékezete. Kazinczy irásaiól Felolvasás) 11.45: A kuruc költészet. Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—2.30: Hanglemezek. Közben hírek. 2.40—3.20: G. Patzkó Magda zongorázik 3.40: Hírek. 5.10: „Mit tudjon a háziasszony a tojáról”. 5.45: Hírek. 6: Baromfitenyésztési tanfolyam, III rész. 6.30: Szalonzenekar. 7.30: Szabó Lujza hanglemezei. 8: Néphit és népv. 8.30: Cigányzenekar. 9: Két egyelőv-násos. 10.05: A Budapesti Ének- és Zenekaregylet Schütz-estje II. részének közvetítése 11.05: Hírek. 11.20: Jazz-zenekar. 12: Cigányzenekar. — Budapest II. 6.05—6.25: Szalonzenekar. 8.30—8.55: „Mit tegyünk bűncselekmény esetén”. 9.05—9.40: Cigányzenekar 9.45—10.05: Hírek. 10.10—11.20: Hanglemezek. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Gramofon 3: Lauritz Melchior és Frieda Leinder lemezei. 4.40: Ifjusági műsor. 5.05: Liszt: Mephisto-keringő 5.50: Kamarazene. 8.20: Szimfonikus ünnepi zene trombitákra és puzonokra a XVII századtól napjainkig. 11.10: Könyvű zene. 11.40: Eszperantó. 12.05: Szórakoztató zene. Utána: Jazz. — Belgrad. 11.30: Közvetítés. 1: Rádiózenekar. 5: Diákoknak. 6: Dalok. 7.30: Angol lecke. 8.30: A nemzet órája 9: Jugoszláv